

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . „ 6.—
 Četrť leta . . . „ 3.—
 Mesečno . . . „ 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
:: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Premirje?

Bolgarija prosi Rusijo za posredovanje. — Srbi prebili bolgarske obkoljevalne operacije. — Bolgari potisnjeni nazaj. — Srbi in Grki so se združili? — Bolgarija, politično in vojaško osamljena, ni kos tolikim nasprotnikom. — Njena vojna pozicija se je poslabšala.

Bolgarija prosi Rusijo za posredovanje in je pripravljena, se podvreči njenim razsodbi, to je najnovejša faza v kaleidoskopično se spreminjajočih dogodkih na Balkanu. „Viele Hunde sind des wasen Tod“, to občuti sedaj tudi hrabra Bolgarska na svojem telesu. Zmagoslavna dejanja, ki so jih doprinesli Bolgari že pri Lozengradu in Lüle Burgasu, bodo ostala zapisana z zlatimi črkami v zgodovini Balkana in slovanstva. Neoporečno je, da je v prvi vrsti zasluga Bolgarije, če je danes Turčija potisnjena iz Evrope. Bolgari so se izkazali za nevstrašene in žilave junake, toda izmučili so se. Ko je bil konec turške vojske, so bili potrebni počitka in sicer med balkanskimi državami najbolj, ker so največ pretrpeli. Spustiti se pa v novo vojsko z dvema skoro enako močnima nasprotnikom brez zavarovanega hrbta, je bilo drzno. Bil je boj brez upa zmage. Ne bomo rekrimirali, če je bila nova vojska neobhodno potrebna, tudi ne, kdo jo je zakrivil, ampak mi hočemo samo ugotoviti, da je bila pozicija Bolgarije od vsega pričetka dvomljiva. Razun Avstrije, ki je lavirala med njo in Rumunijo, ni imela nobenega prijatelja, a celo vrsto nasprotnikov. Razun Srbije in Grčije je začel brusiti svoj meč proti njej tudi grabežljivi Rumun in gibati se je začel celo poraženi Turčin. Samo če bi bila v hitrem vojnem pohodu zlomila moč Srbije, bi lahko računala z uspehom. To se pa ni zgodilo. Deloma še neizčrpana moč srbske armade se je izkazala za večjo, kot so računali bolgarski generali. Na macedonskem bojišču Bolgarija ni priborila nobene odločilne zmage in si drže obe armadi celo ravnotežje, če ni vsled prodiranja Grkov bolgarska pozicija celo neugodnejša in nevzdržna. Med tem je pa prišla rumunska nevarnost vedno bližje. Vedno bližji je dan, ko stopi še lahko par stotisoč neporabljene rumunske armade na bolgarska tla. In nasproti tem stotisočem so Bolgari brez moči. Ves heroizem jih ne reši, ker to presega, že nadčloveške moči. Uvideti bi morali tudi slepci, da je nadalnje vojskovanje nesmiselno, glupo. Bolgari bi preliivali svojo in svojih rodnih bratov kri zato,

da bi odnesel tujec-Rumun kolikor mogoče velik — plen. Pod silo teh argumentov so se morali ukloniti tudi bojeviti bolgarski generali, zmagal je dr. Danew, ki je bil cel čas za mirni sporazum: Bolgarija je zaprosila Rusijo za posredovanje! Brez dvoma je, da bo Rusija, kateri pomaga Francija, pričela posredovati z vso odločnostjo. Sicer pravi neko današnje poročilo, da Grčija in Srbija ne bosta mirovali, dokler ne bo Bolgarija uničena, toda to so le otročja širokoustenja. Ruska posredovalna akcija bo gotovo dosegla uspeh, kajti tudi Srbi si želijo miru. Krvavi dosednji boji so zahtevali na tisoče žrtev, srbske bolnišnice so prenapolnjene, vojskine grozote — o glašati se je začela že kolera — so hujske, kot so bile v prejšnji vojski, dežela je izčrpana, njene moči porabljene, za to ni čuda, če si žele tudi Srbi miru. Kljub temu, da jih spremlja na bojišču precejšnja sreča. Iz vseh teh vzrokov smemo pričakovati s precejšnjo sigurnostjo, da bo prišlo v kratkem do premirja.

Onemoglost in nesposobnost naše politike se je pokazala pa tudi v tem slučaju. Mi smo se za Bolgarijo zelo izpostavili in so bile vse naše oficijelne simpatije na njeni strani, celo poročanje v liste se je uredilo v njenem smislu, a Bolgarija ne prosi za posredovanje Avstrije, temveč gre v Petrograd. Tam jo sprejmejo seveda z odprtimi rokami, ker se zopet nudi prilika, da se obnovi Avstriji tako osvojevano — Balkansko zvezo. Avstrija pa naj skrbi, da si pribori nazaj simpatije Rumunije, ki smo jo vsled podpiranja Bolgarije ozlovoljili. Ruska diplomacija nam je zopet zadala diplomatski poraz in naši nerodnosti se bo zopet smejal cel svet.

Poročila, ki jih prinašamo o vojnih dogodkih, si še vedno zelo nasprotujejo. Sodbo naj si napravi vsak sam. Pripomnili bi samo, da jih je treba presojati v smislu dejstva, da je Bolgarija zaprosila za premirje, kar je najnovejše. H. Wagnerjev zmagoslavni optimizem je doživel fiasko. Srbski odpor je močnejši in so ostale napovedane bolgarske zmage v — zraku. Napadena od toliko strani ne more Bolgarija

misлити na konečni uspeh in se mora odreči nadaljnemu bojevanju, kajti tudi morebitne zmage bi bile samo Phyrove, bi pomenile samoumor.

Bolgarija prosi Rusijo za posredovanje.

Pariz, dne 10. julija. „Agence Havas“ poroča iz Petrograda: Bolgarska vlada se je izjavila, da se popolnoma podvrže in zaupa v Rusijo, ki naj posreduje, da premeha krvoprelitje in se ustavi osovražnost.

Iz macedonskega bojišča.

Iz Skoplja se poroča: Osemndnevna bitka ob reki Brjegalnici se je končala z bolgarskim porazom. Četrta bolgarska armada je bila prisiljena, umakniti se v dolino reke Strume. Bitka je bila najbolj krvava in najstrašnejša, kar jih pozna svetovna zgodovina.

Sofija, dne 9. julija. (Kor.) Razpravljajoč o dosedanjih operacijah na bojišču, pripominja oficijozni „Mir“: Iz poteka dosedanjih bojev na bojišču je sklepati, da bo vojna trajala dalje časa nego se je prvotno mislilo. Odločilnih uspehov je pričakovati še le v par dneh. Do tega časa naj bo javnost potrpežljiva in naj zaupa v zmagonosno bolgarsko orožje. Ker so operacije popolnoma tajne, se do konečnega zmagoslavja ne smejo izdajati nobena podrobna poročila. Popolen molk je danes potrebnejši, kakor med vojno s Turčijo, v kateri je naše orožje doseglo tako sijajne uspehe.

Dunaj, dne 9. julija. Iz Belgrada so došle semkaj zanesljive vesti, da je grška armada ob Vardaru že v stiku z desnim srbskim krilom in da bosta sedaj obe armadi pričeli skupno prodirati. Bolgari se nahajajo radi tega v obupnem položaju in nevarnost se bo še povečala, če se Srbom posreči — prebiti bolgarski centrum. Srbi očitno hočejo to tudi doseči. Stip se namreč že nahaja v njihovih rokah in sedaj nadaljujejo s svojimi operacijami proti jugozapadu, da obkolojo bolgarski centrum. Vesti, ki so govorile o bolgarskem vpadu v južno Srbijo, kjer so baje že zasedli Vranjo in razdrli progo Vranja—Niš, so čisto navadna izmišljotina.

Athene, dne 9. julija. (Kor.) „Agence d'Athene“ poroča: Po neki privatni vesti je en grški bataljon prodiral pri preganjanju Bolgarov proti severu, že do mesta Strumica. Most čez reko je bil razdrt. Bataljon se je prepeljal čez reko z barkami in nato

PODLISTEK.

Ob Veltavi in Visli.

(Konec.)

Popoldne sem šel v okolico, da vidim krepke postave ponosnih „Krakusov.“ Na cesti sem srečaval vozove, podobne našim gnojnim košom, v katerih so se peljali judi, ponajveč pa judinje, na popoldansko zabavo iz mesta. Judovski tip je nekaj nesimpatičnega, nekaj kar vzbudi v človeku nezaupanje do vsega, kar spominja na nesrečno palestinsko ljudstvo. Sicer so pa judinje finega, in nežnega obraza in se ne razlikujejo mnogo od jafetitskega ženstva.

„Krakusi“ so močni ljudje in zelo ponosni na to, da bivajo v bližini kraljevega mesta. Dobro se jim poda narodna noša, katero so večinoma še ohranili.

Krakovske cerkve so vse lepe in čiste. A med vsemi pa je najlepša Marijina cerkev s tremi ladijami, ki so v drznih obokih združene med seboj. V njej je vse polno dragocenih spomenikov in raznovrstnih zanimivosti.

Omenim naj le še cerkev sv. Mihaela, pod katero so pokopani zaslužni možje poljskega naroda.

Stopil sem tudi v narodni muzej v Sukiennicami, kjer je shranjeno marsikaj za radovednega tujca. Tu se vidijo tudi izvršne slike Jana Matejka, kakor bitka pri Grünwaldu, Kosciuszky v bitki z Rusi in druge.

V spomin bitke pri Grünwaldu so postavili Poljaki na enem najlepših trgov krasen spomenik, ki priča o zmagi slovanstva nad germanstvom.

Zadnji dan sem šel pogledat v Kazimierz, judovski del mesta, kamor sem slučajno zašel že prvi večer. Videl nisem nič posebnega, tudi sinagoge ne od znotraj. Odkar sem tako srečen, da sem smel že

prestopiti v Lincu prag izraelskega svetišča, ne hrenim več po židovskih ceremonijah.

Se par misli o Poljaki.

Kolikor sem mogel spoznati za časa svojega paridnevne bivanja ob Visli, so Poljaki narodno zelo zavežni, pa tudi verni. Moj spremljevalec, neki vestfalski teolog, katerega je njegov škof poslal čez počitnice v Krakov, da se priuči poljskemu jeziku za poznejše delovanje med priseljenimi Poljaki, se je kar čudil pobožnosti vernega ljudstva. Poljaki so zelo prijazni in postrežljivi. Večkrat me je ta ali oni, katerega sem vprašal za kako ulico, naravnost popremil do tja. Omikanci razodevajo izredno plemenitost srca, ki je, kakor pravijo, last poljskega naroda. Le eno napako sem opazil in mislim, da nisem krivičen, če povem, da se mi zdijo precej — nezaupljivi!

Hladno je bilo ob tistem večeru, ko sem odhajal. Na kolodvoru sem imel še enkrat priliko, poslušati zategnjeno in ob enem živahno govorico krakovskih Poljakov. Kupil sem si par časopisov za dolgo vožnjo, nakar me je odpeljal poštni vlak iz poljske prestolnice . . .

Ivan Podržaj.

Mirko na potovanju.

Piše dr. Ivo Pregelj.

Mirko se je slično velikim ljudem čudovito bal šole v petek. In tisti petek je bil zopet usoden zanj. Prišel je bil gospod nadzornik in Mirko je bil prvi, ki ga je poklical gospod učitelj, češ, da so zadnje uro govorili o sesaveh in bi li Mirko vedel povedati kako žival, ki je sesavec.

Mirko ni imel tiste odločnosti, ki je sicer baš lastna onim, ki o gotovi stvari najmanj razumejo in vedo vendar največ povedati. Za to je Mirko posnel tistega diplomata, ki je že za dobo faračnov dejal nekaj, da je govoriti srebro, molčati zlato.

Gospod nadzornik so priskočili malemu možu na pomoč:

„Kaj pa kokoš? Je-li sesavec?“

„Je“, je sveto verjel in ponovil Mirko in dokazal, da skepsa vsaj v otroško srce ne prodre tako lahko.

Gospod nadzornik očitno niso upoštevali, dečkove pozitivne metode in se pošalili:

„Tak velikan, pa še ne ve, da kokoš ni nikak sesavec!“

Tisto noč potem je Mirko snival, da je velikan in da je stavil za pet starih peres, da obhodi zemljo v pol uri.

In bi jo bil res prehodil, da ni vstal mahoma, ko se je nahajal Mirko nekje sredi Tibega oceana do kolen v vodi, na malem otoku pred njim pritlikavec in zavpil:

„Je-li sesavec kokoš?“

In velikan Mirko se je vstrašil tega pritlikavca, ki se mu je rogal, da je tak velikan in se je od strahu zbudil in torej izgubil pet starih peres.

Te sanje je premišljeval Mirko v soboto popoldne v travi ob domači njivi. Vznak je ležal v sencu in strmel tja gori v modro nebo in posnemal slavne romantičarje in sploh velike genijalne ljudi, kakor mi bo vsakdo potrdil, ki je študiral literaturo in pa bral Eichendorfovega „nepridiprava“, ali vsaj Chamissovega „moža brez sence.“

In glej — tu začena potovanje — hipoma je bilo Mirku, da je utonilo petje murno v silni dalji. On sam pa je lezel in se topil v nekak nič, v nekačo neznanost. Silno prijetno je bilo Mirku in od same miline je zaprl oči.

Ko je hipoma zopet odprl oči, se je zelo začudil brez ozira na zlato knjigo lepega vedenja, ki pa prepoveduje vsako čudenje in celo strah in še druge slične patetične slabosti našega nervoznega stoletja.

Mirko se je torej začudil. Stal je do pasu v

takoj naskočil tamkaj se nahajajoče Bolgare, ki so se v neredu umaknili.

Velika bitka pri Štipu.

Belgrad, dne 8. julija. Srbski tiskovni urad poroča: Danes zjutraj se je pričela pri Štipu velika bitka, ki še vedno traja. Po vesteh, ki so dosedaj došle, se bitka, v kolikor se sploh more javljati o toku bitke, razvija za Srbe ugodno.

Belgrad, dne 9. julija. Srbske čete so zavzele Štip. Bolgarske čete se v največji naglici umikajo čez Radovište proti Pečevu. Srbi so napravili velik plen.

Belgrad, dne 9. julija. Srbski tiskovni urad poroča, še dalje: Štip je bil zavzet včeraj zjutraj zgodaj. Ko so bili Bolgari dne 2. julija pognani na drugi breg reke Brjegalnice, so pričele naše čete 3. julija na celi fronti z odločilnim napadom. Dne 6. julija so izvojevali Srbi eklatantno zmago pred Kočano, kjer je bilo desno bolgarsko krilo, 50 bataljonov z več kot 100 topovi, popolnoma (?) uničeno. Desno bolgarsko krilo je bilo ločeno od levega, ki obstoji iz 60 bataljonov s 120 topovi. Levo bolgarsko krilo je bilo vrženo za Carevo Selo, 35 km za onimi pozicijami, v katerih se je nahajalo pred vojno. Bolgarskemu centru se je posrečilo ostati v svojih pozicijah in kriti umikanje levega krila, med tem ko so se srbske čete pripravljale na zasledovanje levega krila. Zavzetje Štipa dokazuje eklatantno zmago srbske armade na vsej fronti. Po padcu Štipa so se Bolgari umaknili sedaj proti Radovišti in Pečevu. Naše čete in grška armada, ki prodira od Strumice, jih neprestano zasledujejo. Bitka ob reki Brjegalnici je najbolj krvava izmed vseh bitk tekom balkanske vojne in bo imela radi velike besnosti in silnih izgub odlično mesto v moderni vojni zgodovini.

Boji na stari meji.

Belgrad, dne 9. julija. Srbski tiskovni urad poroča: Danes je močen bolgarski oddelek z vso silo napadel Zajčar od juga. Srbi so počakali tam sovražnika na Trešnjevem brdu. Bolgari so bili pa premagani, odbiti z velikimi izgubami in so se umaknili čez mejo. Danes so ponovno tudi napadli Vlašino med višinami Pirota in Vranje na stari meji, a so bili na vseh točkah odbiti. Močen bolgarski oddelek je prekoračil pri Kadi Bogazu in Sv. Nikoli srbsko mejo, potisnil maloštevilne srbske predstraže 3. poziva v notranjost, prodrli do Kraljevega Sela in zasedel Knjaževac.

Po pojasnilu „Samouprave“ Bolgari nimajo na tem terenu nikakih izgledov za kak važejši uspeh, ker ne morejo niti naprej, niti na levo, niti na desno. Zamorejo se samo umakniti, čim pridejo srbska ojačenja, bodo morali zopet čez mejo.

Po nekih privatnih vesteh so bili Bolgari resnično že pognani čez mejo.

Bolgarski poraz.

Belgrad, dne 9. julija. Boji pri Zajčarju so se končali s popolnim porazom bolgarskih čet. Ta borba je trajala sinoči do 11. po noči. Bolgari so se umaknili preko meje, zasledovani od srbskih čet. Srbski voji so zavzeli prvotne bolgarske pozicije na bolgarskem ozemlju. V okolici Pirota je opažati živahno kretanje srbskih vojaških oddelkov.

nekaki visoki krhki travi. Ljubi Bog, je pomislil, saj to je kakor mah, kakor tisti ob naši njivi. Ampak mah, mah, ki gre čez pas, človeku. Mirko bi se bil najraje ob tej misli nasmejal, da ga ni obhajala nekaka groza. Kajti, ne le, da je v svetu, kaj se je bogvedi kako vanj izgubil, rasel mah čez pas, bilo je v tem svetu vse nekam veliko, silno.

Od nepoznatih silnih glasov je drhtelo vse ozračje, ogromni prašni drobci so legali na obraz, in žarki solnce so bili kot zlate vrvi.

Po solncu se je ozrl Mirko. In res ga je zagledal, ali v neznano večji dalji, tako, da si je segel čez oči, li ne gleda skozi tiste naočnike svojega študiranege brata in vidi svoj palec na nogi petdeset klaffer pod seboj. Ne, nikakih naočnikov ni otipal Mirko. Svet je bil res tolik, kakoršnega, je videl.

Tedaj je Mirka zaskrbelo in sklenil je, da mora čimprej odid domov. S težavo je brodil pred se po „mahu“, ki ga je obispal z oblaki rumenega prahu. Po dolgi muki se je preril do nekakega sipastege holma.

„Če ni to krtišče, naj...“ je Mirko skoro zaklel, ali se pravočasno domislil, da še ni mož in ne sme kleti.

Parodoksna misel mladega fanta, ki Rousseau gotovo ni mislil nanjo, kakor je tudi sicer pri svoji vzgojni misli marsikaj spregledal.

„Ravno prav!“ je mislil na glas — abstraktno povedano — Mirko. „Bom imel s hriba vsaj razgled domov!“

Vstrajno je spel po sipini navkreber. Trikrat se je moral oddahnuti, čela si ni brisala. Toda moti se je. S holma se mu je odprl pogled v novo polje zelenega pragozdovja, ki je začinjalo takoj onstran holma.

Daleč nad holm se je pelo nebrojno vitkih orjakov in se zibalo in zaganjalo globoko doli še nad Mirkovo glavo.

Ob enem je šumelo in šelestelo kot orkan, da je Mirko nehote sedel in stisnil glavo med noge. Še le, ko je za hip utihnilo šumenje in se je gozd u-

O položaju na bojišču.

Specijalni korespondent dunajske „Die Zeit“ je poslal svojemu listu iz Belgrada to-le z dne 7. t. m. datirano brzojavno poročilo:

Poročila semkaj dospelih dunajskih listov vzbujajo tu veliko začudenje. Povsod, kjer sem se na merodajnih mestih zglasil, so mi z največjo odločnostjo izjavili, da so bolgarska poročila absolutno neresnična in da se v obče niso niti vršile one bitke, v katerih so baje Bolgari zmagali. Tudi na privatnih mestih, kjer imajo navadno dobre informacije iz bojišča, mi zagotavljajo, da je položaj čisto drugačen, kakor ga slikajo Bolgari in da srbska vlada v prvi vrsti zategadelj molči o neugodnem položaju bolgarske armade, ker se boji intervencije.

Po teh informacijah sta se srbska in grška armada že združili. Obe armadi obkoljata bolgarsko vojsko v polkrogu. V trenutku se vrše boji pri Carskem Selu, kamor so že prodrli Srbi.

Bolgari so imeli načrt, preprečiti združitev Srbov z Grki in vdreti po premaganju srbske armade v Srbijo ter se pri Pirotu združiti z bolgarsko sev. armado.

V koliko te informacije, ki so se doslej izkazale za zanesljive, odgovarjajo dejstvom, ne morem kontrolirati, povdarjati pa moram, da kažejo vse oficijelne osebe vključno temu, da so danes vesti iz bojišč zelo redke, zelo veliko zaupanje in tudi v občinstvu ne vlada niti najmanj nervoznosti.

Še več: neki vodilni diplomat trozveze se je še danes izrazil, da je vojaški položaj Srbov do sedaj zelo ugoden in da stališča dunajskih listov ne razume, ki se dajo bolgarskim poročilom vditi za nos. Tudi neki tu akreditirani vojaški ataše se je zelo priznalo izrazil o srbski armadi, pri kateri se tako v drugi, kakor tudi v prvi vojni vse vjema, dočim pa pri bolgarski armadi marsikaj ni v redu.

Pripomniti je treba, da smejo belgradski listi priobčevati o vojni samo uradna poročila. To pa zato, ker so ti listi večkrat pretiravali, vlada pa hoče, da se izkaže srbsko poročanje kot zanesljivo in zaupanja vredno.

„Neue Freie Presse“ piše v članku „Odločilni boji v Macedoniji“ med drugim to-le: „Odločila bo na bojišču hitrost bolgarskih vojakov. Med temi in med grškimi preko Gjevgelija na ozemlje zapadno od Strumice prodirajočimi četami se vrši tekma, ki bo morda donesla odločitev v celi vojni. Usoda Bolgarije se nahaja v rokah slovečega odrinskega zmagovalca generala Ivanowa, ki je že v prvi vojni odločilno sodeloval pri veliki zmagi nad Turki.“

Na jugu.

Dunaj, dne 9. julija. „Neue Freie Presse“ se brzojavljiva iz Sofije: Bolgarski general Ivanow, ki se je moral dosihdob boriti s trikrat močnejšo grško armado in se je vključno temu izvrstno držal ter je zadal Grkom ogromne izgube, je dobil novo ojačenje. Deseta divizija, ki se je nahajala ob Kataldži, mu je dana na razpolago. Dohod divizije se pričakuje vsako uro. Ko dospe to ojačenje, bo pričel general Ivanow z energično ofenzivo.

Vojna proklamacija kralja Petra.

Belgrad, dne 9. julija. Kralj Peter je izdal vojno proklamacijo, ki se glasi: „Dragi Srbi! Zgo-

miril, je pogledal v dremotnost pod seboj in polmrak ob sebi. In iz tega polmraka gori je videl polzeti veliko, nepoznano žival.

„Zlata mimica“, je kriknil, dasi je vedel, da ta čevrelj visoka in poldrugi seženj dolga žival ne more biti zlata, mimica.

Žival pa je drobila po sipini sem gori. Grozno jo je bilo videti, ko je drobila z ostudnimi nogami in strigla z nekakimi kleščami okoli ust. Žival je pokrivalo dvoje kovinasto svetlih peruti, noge in spodnji del života je preraščala dlaka, ki se je ježila in se je otresal prah raz njo.

Hipoma je zarezal v ozračje predirljiv ropot, podoben onemu, ki ga povzroča zračni propeler. Velikanska mimica se je izvila v zrak in utonila nekje v silni dalji.

Stoprav si je upal Mirko dalje. Nazaj ne, je še rekel nekonkretno in se spustil onstran raz holm v ono zeleno gozdovje.

Opojni vonji so mu zavaljvali mimo nosu, sami znani duhovi, le neprimerno močnejši, kakor da je ta zemlja vsa prepojena mravljiške kisline, trpotčevega soka, murinskega ozračja in še raznih zemeljskih parfumov, ki vsak pastir diši po njih in ne ena gospodična.

Vikleč, da solnce leze čez te ogromne, nepoznane gozdove, je pojmoval Mirko, da mora — hočeš, nočeš — v to smer, če hoče domov.

Pri tem potovanju je imel priliko, opazovati še rastlinske velikane, ki so tvorili gozd. Bili so čudno znani in neznani plodovi. Zdaj je preskočil deblo, čigar krona je sličila stoklasni travi, zdaj je zopet že preskočil bahate in tolste liste nekakega velikanskega trpotca.

Isti hip, ko se je čudil cvetovom divje kamiliče, ki so bili kot njegov slavniki veliki, je, čudeč se, ugibal, kakšni morajo biti neki konji in voli v tej-le deželi, kjer so cvetne uši tolike, kot žabe, ali vsaj tolike, kot polži.

Prihodnji korak ga je potrdil v mnenju in docela prepričal, da je v deželi tistih svetopisemskih

dilo se je, česar nismo nikoli pričakovali. Bolgari, naši bratje po krvi in veri ter naši zavezniki, so pogodbo z nami z mečem uničili, so prijateljstvu in bratstvu odpovedali in masakrirali naše ranjence! Že osem dni se vrše v Macedoniji, na Ovčjem polju in na starih mejah krvavi boji, v katerih se bratska kri preliva. Srce junakov se krči in pred Odri nom padli Srbi se zgražajo v svojih grobovih. Bolgari so pozabili na bratsko srbsko pomoč, na kri, ki so jo Srbi zanje v Traciji prelili in nujajo slovanstvu ter celemu izobraženemu svetu grd zgled nehvaležnosti in lakomnosti. Nebratsko postopanje Bolgarov me je hudo užalostilo in žalilo moje slovansko čustvovanje. Ta zločin proti slovanstvu in človečnosti pade nazaj na tistega, ki ga je storil. In zakaj? Ker se ni hotel spor za razdelitev zemlje bratsko in mirno poravnati, ampak so nas hoteli oropati naših osvojitvev, zibelke naših pradedov, zemlje Nempanjičev, ki ste jo vi Srbi s svojo krvjo namočili, osvobodili in srbstvu vrnili. Grobovi teh junakov kličejo vas, da jih maščujete. Zato bramo sebe in svoje zveste grške zaveznike proti temu nasilju! Hrabri črnogorski Sokoli so na naši strani. Življenjski interesi domovine me silijo, da apeliram na svojo hrabro armado, da se izkaže vredno junakov Klumanova, Prilepa in Bitolja. Bog naj stoji na naši strani in tej žalostni vojski, ki mi je bila vsiljena.“

Grki bombardirajo Kavalo.

„Agence Havas“ poroča iz Belgrada: Grki so danes zavzeli mesto Seres. Grško brodogradnja bombardira Kavalo.

Poslaniška konferenca v Londonu.

London, dne 7. t. m. se je vršila popolnoma pod vtiskom nove vojne na Balkanu, za to se tudi ni sklenilo nič pozitivnega. Avstro-ogrski poslanik je vložil protest proti temu, da baje srbske čete zopet prodirajo iz Debrava na albansko ozemlje.

Pomiloščenje v Črnigori.

Glasilo črnogorske vlade „Glas Črnogorca“ objavlja uradno:

„Njegovo veličanstvo kralj gospodar je blagovolil potom najvišje milosti dati amnestijo vsem kaznjencem iz bombaške in kolašinske afere. Ta veliko-dušni in milostljivi čin njegovega veličanstva kralja gospodarja se tem potom daje na znanje vsem zainteresovanim osebam.“

Ta kraljevski ukaz je datiran z dne 5. t. m. Bombaško afero je povzročil, kakor je znano, vohun Gjorgje Nastić, ki je bil glavna priča tudi v zagrebškem „veleizdajniškem“ procesu.

Kaj stori Turčija?

London, dne 9. julija. „Times“ poročajo iz Carigrada, da je bolgarska vlada odredila, da imajo bolgarske čete zapustiti marmarsko obrežje, vsled česar ostane Turčija nevtralna. Isti list poroča, da je carigradski vojaški guverner pozval vse častnike, zdravnike in vojaške kataldske armade, ki se nahajajo sedaj na dopustu, naj se takoj vrnejo k svojim četam.

Kolera v Macedoniji.

Kot zvesta spremljevalka vsake dalje časa trajajoče vojne se je tudi tokrat pojavila na macedonskem bojišču kolera med srbskim vojaštvom. Iz Belgrada se uradno javlja, da se je med ranjenci, ki

grozdov, ki so jih na drogovih prinesli odposlanci Mojzesovi, kajti tolike jagode, kakor Mirkova glava, so zardele in zaduhtele dečku prav pod nos. Bil je sladkosned, ampak bal se jih je, ker v svoji nedolžnosti še ni vedel, da so tudi jagode tolike, vsaj v Mauthnerjevi reklami.

Isti hip je zagledal visoko nad seboj pestrokri lo žival, za las podobno metulju, samo da je bil ta metulj izredno velik, nič manji, nego samozavest petošolca, ki so mu prvo pesem tiskali v „listnici uredništva“. Mirko je, čudeč se, opazoval metulja, ki je izvil svoj rilec v cvet in plahutal s krili, da je odletalo luskasto barvilo na vse strani in je Mirko srečno nekaj tega ujel in si zajel za klopek namesto oguljenega šojinega perja.

V tem hipu je prestopil Mirko v nekako pre-seko.

Kolikor mu je šel pogled na levo in desno, je bila narava podobna posekanemu gozdu. Pred seboj pa je videl Mirko še veličastnejše gozdove. Krenil je ob zelenju na levo, ali že po par korakih mu je prešel pogum. Cela jata nekakih zelenih živali je skakala ob njem, mimo njega in čezenj.

„Kakšne kobilice!“ je rekel že dokaj bolj sto- ično Mirko, ali dokaj nestočno mislil, da bo v „gozdu“ vis-a-vis vendar morda varneje.

Pot skozi te velikane stvarstva je bila dokaj prijetnejša. Vitka debela so kar bolj redko stala tu. K večjemu je prepletal tla nekaj silno plodovitih slak, ki se je deloma pelj po deblih in so veliki cvetovi v sili doli, kakor prav ogromne kitajske kape. Mirko si je iz hudomušnosti celo eno del na glavo.

Čim bolj pa je ugibal Mirko, kaj-li naj bi bilo to vitko drevje, ki je rži podobno in zopet tako malo podobno, tem jasneje mu je bilo, da bi s tolikim žitom, najsihote potem že rž ali pšenica, v eni noči rešil socialno vprašanje in je tako brez dvoma zasnoval najznamenitejši utopizem v pričo raznih Lasselovih in Marxovih, in ob enem dokazal kot bodo- či poslanec svojo elementarno agrarsko smeri.

(Konec prih.)

so došli iz macedonskega bojišča, v dveh bolnišnicah pojavila kolera. Srbska vlada je odredila vse potrebno, da se ta grozna bolezen ne razširja.

Slovenski zdravniki v Srbiji.

V Beograd so odpotovali iz Ljubljane zdravniki: dr. Edo Slajmer, dr. Ivan Oražen in dr. Mirko Černič, da posvetijo svojo zdravniško pomoč srbskim ranjencem.

O ruski mobilizaciji.

„Lokalanzeiger“, oficijozno glasilo nemške vlade, piše: Vesti o ruski mobilizaciji je treba proglašati kot tvorbo senzacije. Tako ruska, kakor avstro-ogrška vlada se zavedata, da bi imela vsaka vojaška izjemna odredba za posledico veliko vznemirjenje vse Evrope.

Zadnje vesti.

Srbska poročila.

Beograd, dne 10. julija. Pressbureau brzojavlja: Bolgari nadaljujejo z umikanjem; naše čete jih zasledujejo brez odmora. Glasom nekega oficijelnega poročila so se Bolgari na svojem umikanju iz Stipa ustavili pri Radovistu na odpor, toda, ko so se približale naše čete, so zapustili Radovisto, katerega so Srbi zasedli. Radovista, važna vojaška postojanka, je bila do sedaj sedež štaba četrte bolgarske armade. Ljudstvo je pozdravljalo naše čete. Na svojem naglem umikanju so vzeli Bolgari samo najpotrebnejše reči seboj. Puške z municijo, živila in celo municija za artilerijo nam kažejo njihov beg.

Beograd, dne 10. julija. (K. b.) Srbski Pressbureau brzojavlja: Vsi napadi Bolgarov na srbsko-bolgarski meji med Zajecarom in Pirotom so bili popolnoma odbiti. Napad na Knjazevac je bil vsled šibke posadke mesta izvedljiv, toda ko smo poslali ojačenja, so bili Bolgari odbiti in poraženi. Ukrenilo se je vse potrebno, da se ti napadi ne bodo več mogli ponoviti. Pri Vlasini smo odbili bolgarski napad. Zajeli smo oddelek mitraljez in 80 konjenikov. Trenutno ni na srbskih tleh nobenih bolgarskih vojakov.

Bolgari se umikajo vsled pomanjkanja municije.

(Po graškem Volksblattu.)

Beograd, dne 10. julija. Danes ponoči se je končal devetdnevni boj ob Brjegalnici. Ker je Bolgarom zmanjkalo municije in vsled onemoglosti so zapustili svoje pozicije ob Brjegalnici in so se umaknili proti Demirkapu ob Vardarju.

To umikanje je tudi strateške važnosti, ker se gre za to, da se na vsak način zabrani združenje grških čet s srbskimi četami. Grki prodirajo pri Gjevgeliju že navzgor ob Vardarju ter proti Dojranu in Strumici.

Da so imeli Srbi veliko delnih uspehov, se ne more tajiti, če tudi so imeli velikanske izgube. V Skoplju je na tisoče ranjenih brez vsake postrežbe in pomoči. Bolgarski navidezni napad na Vranjo je bil odbit. Knjazevac je še vedno v bolgarski oblasti.

Srbske in grške čete združene.

Beograd, dne 10. julija. Pressbureau javlja: Prednje srbske čete, ki zasledujejo bolgarsko armado, so prišle istočasno v Radovisto, ko so zasedli Grki Strumico. Vsled tega veliko število ujetih, ki pravijo, da so bolgarske čete zelo onemogle in utrujene. Grki prodirajo proti Radovisti in združenja obeh armad ne ovira nič več. Na vojnem pozorišču je položaj srbskih in grških čet ta-le: V Ruajnu, v Kočani, Radovisti, nadalje ob Strumici, pri Dojranu in ob stari meji Vlazina, Piroto, Sv. Nikolaj, Knjazevac in Zajecar so bili Bolgari vsepovsod po trdih bojih potisnjeni nazaj. Bolgari so popolnoma zapustili — Knjazevac. Vspehi operacij grških in srbskih čet so tedaj trenutno zelo ugodni. Izgube so na obeh straneh zelo velike, ker so se bili srditi boji.

Vzrok bolgarske kapitulacije so zahtevali Rumunije.

Dunaj, dne 10. julija. (Zasebna brzojavka.) Na tukajšnjem bolgarskem poslanstvu še do zadnje ure niso nič vedeli o koraku Bolgarije v Petrogradu, da se ustavijo sovražnosti. Mislijo si pač, da je vzrok tega naglega bolgarskega koraka ta, da je, kakor je tukaj znano, danes izročila Rumunija v decidirani obliki svoje zahteve. Kake so te zahteve, se še ne ve. Toda so bržčas tako važne, da je zaprosila Bolgarija Rusijo za posredovanje, ker je uvidela, da bi bilo brezuspešno, se boriti proti trem frontam in če se vzame še Turčijo, celo proti — štirim frontam!

Bolgarska poročila.

Sofija, dne 9. julija. Bolgarske čete so imele danes na celi bojni črti veliko uspehov. Vsi napadi Srbov ob fronti Sultan Tepe—Patarica so bili odbiti z velikimi izgubami Srbov. Nato so prešli Bolgari k protinapadu ter so pognali Srbe v beg, ki so se umaknili proti Egri Palanki. Pri Kočani se bije hud boj. Tudi tukaj so bili Srbi potisnjeni nazaj in so imeli velike izgube. Bolgarska divizija je nato pričela z ofenzivo.

Napadi levega grškega krila proti severu nad Dojranom so bili istotako odbiti. Grki so imeli velike izgube. Na vshodu, ob desnem bregu Strume, so grške operacije slabe. (Poročilo je od dne 9. t. m.)

Položaj.

Dunaj, dne 10. julija. V tukajšnjih poučenih krogih se trdi, da se bo še le tekom ruske posredovalne akcije pokazalo, kakšne bodo zahteve Srbije in kaj bo priznala Bolgarija. Na vsak način se mora sedaj na to opozarjati, da bo Avstrija, kakor je to izjavil ogrski ministrski predsednik Tisza, varovala svoje interese pri določitvi nove meje na Balkanu.

Vest na cesarskem dvoru v Išli.

Išl, dne 10. julija. (Zasebna brzojavka.) V najbližji cesarjevi okolici se je raznesla vest, da so se glasom poročil, ki so došla dvoru, ustavile vse sovražnosti na podlagi nekega premirja. Oficijelno ta vest še ni potrjena.

Grki pred Seresom.

„Agence d'Athenes“ poroča: Grška kavalerija je prodrla do Seresa, ne da bi zadela na kark, odpor. Domneva se, da so Bolgari mesto zapustili.

Narodna zmaga v ptujski okolici.

Rogoznica pri Ptuj.

Pri občinskih volitvah, katere so se vršile dne 30. junija t. l. v Rogoznici pri Ptuj, je Slovenska kmečka zveza na celi črti zmagala. Katoliško-narodni možje so pošteno obračunili s štajercijanci in rudečkarji, tako da bo gotovo en čas raznim Hajdukom, Kekcom in Arnugom šumelo po ušesih.

V I. razredu so bili izvoljeni: Brenčič Mihael starejši, Anžel Mihael, Vilčnik Pavel, Marčinko F.; namestnika: Kline Franc in Mahorič Martin. V II. razredu: Petrovič Anton, Brenčič Jožef, Kolarič A., Majerič Franc; namestnika: Rašl Franc in Lesjak Jakob. V III. razredu: Brumen Jožef, Plohl Franc, Arnuš Simon in Brenčič Ivan; namestnika: Kukevec Anton in Brmež Matija. Bili so v veliko večino oddanih glasov izvoljeni.

Tukaj so možje pokazali, kako znajo tik pred Ptujem svojo narodnost in svojo lastno zemljo proti nasprotnikom častno braniti. Možje, le tako naprej, da tudi liberalno-slogaško brašno društvo strmoglavite in si izvolite iz svoje sredine na čelo tega društva katoliško-narodnega moža. Delo vas čaka tudi pri Narodni godbi. Naprej!

Nova šolska postava v Belgiji

Pred kratkim je predložila vlada belgijski državni zbornici nov šolski zakonski predlog, ki ga je sestavil belgijski minister za uk in bogočastje, bivši profesor prava na katoliški univerzi v Lovenu, Pouliet, in ki obsega 105 strani. Ta zakonska predloga je pa naletela na najhujši odpor od strani liberalno-socialistične koalicije. Liberalna stranka se je izjavila, da se bo z vso energijo borila zoper to novo šolsko zakonsko predlogo ter bo skušala isto z vsemi sredstvi zabraniti. Socialisti se pa po drugi strani poslužujejo obstrukcijske taktike na ta način, da zahtevajo pri vseh glasovanih navzočnost vseh poslancev. Zdi se pa, da obe opozicijski stranki vkljub širokopustnim besedičenjem njenih poglavarjev novo šolsko zakonsko predlogo niti prav ne poznajo, kajti še celo ateistični list „Instituteurs“ piše, da je ta nova šolska predloga „popolnoma dobra.“ Med še drugim piše tudi to-le: „Minister Pouliet se je resno potrudil, da se zvišajo plače in da se odpomore pomanjkanju učiteljstva.“ V istini bi znašala v bodoče temeljna plača najnižjega učiteljskega osebja za učitelje 1200 frankov, za učiteljice pa 1100 frankov. Vrh tega bi še dobili učitelji 15 takozvanih bienij po 100 frankov, učiteljice pa 10 bienij po 100 frank. Tudi je v zakonskem osnutku preskrbljeno, da dobi učiteljsko oseboje stanarinsko odškodnino, ki bi se pa odmerila po velikosti dotične občine.

Tega zakonskega načrta se vsele vsi učitelji. Najvažnejše določilo novega šolskega osnutka je pa to, da se upelje šolska obveznost. Za katoličane ni to določilo važno, kajti radodarnost belgijskih katoličanov je brez teh odredb ustanovila ogromno število šol ter pospeševala splošno ljudsko ontiko. In sploh je v Belgiji le prav malo takih otrok, ki bi ne imeli nobene šolske izobrazbe. Odstotki vojaških novincev-analfabetov so istotako zelo nizki.

Liberalno-socialistična koalicija se najbolj upira onim določilom tega zakonskega osnutka, ki se tičejo preskrbovanja s hrano, obleko, bivanja v počitnicah itd., reči, ki bi se odslej odvzele vplivom občin in bi se izročile varstvu centralnih oblasti. Te stranke vidijo v tem osnutku napad na njihovo komunalno in provincialna avtonomijo. Novega šolskega zakona vlada sicer ne smatra za tako idealnega, da bi se na njem ne dali nič več izpopolniti in pa zboljšati. Vzrok te vladne predloge, ki bi naj uredila šolstvo, je iskati v velikanski razliki med stroški za oficijelne državne šole in za katoliške ljudske šole. Za 511.000 otrok, ki obiskujejo oficijelne državne šole, izda država na leto 36.500.000 frankov, to je 71 frankov na vsakega učenca; za katoliške ljudske šole, katere obiskuje 419.000 otrok, pa izda država le 9.000.000 frankov, ali 20 frankov na enega učenca. Pravično je torej, da, če plačujejo katoličani za vzdrževanje dragih občinskih šol tako ogromne svote, tudi nekatoličani nekaj več prispevajo za vzdrževanje katoliških šol.

Politični pregled.

Francosko.

Na Francoskem je vlada zopet zaprla 58 katoliških redovnih šol, ki so jih večinoma vodili šolski bratje. Pri tem pa vlada ni poskrbela za nadomestilo, dasi so državne šole že doslej bile veliko premajhne. K sreči so bili katoličani pripravljeni na ta vladni korak in so v mnogih občinah takoj odprli nove zasebne šole z redovnimi učiteljskimi močmi.

Dalmacija.

Iz Šibenika poročajo:

Spor v dalmatinski Stranki prava je našel odmev v seji šibeniškega občinskega odbora. Ker je načelnik dr. Krstelj, ki z dr. Drinkovičem gre za tem, da razbije Stranko prava ter deluje proti poslancu dr. Dulibiču, mu je večina občinskega odbora, to je 29 od 36 odbornikov, izročila pismeno nezaupnico. Občinski odbor je pravaški in je s tem politično delo dr. Krstelja in dr. Drinkoviča — obsojeno!

Raznoterosti.

Za Konstantinov jubilej. V letošnjem programu mariborske gimnazije je objavil profesor gospod dr. Anton Medved širšo in temeljito razpravo „Das Edikt von Mailand und seine Bedeutung“ (Milanski ukaz in njegov pomen), v kateri je opisana predzgodovina toli važne Konstantinove izjave leta 313 v Milanu. Objavljen je tudi njen grški in latinski tekst. Program se dobi pri gimnazijskem ravnateljsstvu.

Iz šolske službe. Stalni učitelj pri Sv. Pavlu pri Prebolu Feliks Pečar je imenovan za nadučitelja. — Provizorična učiteljica pri Sv. Bolfenku in Slovenskih goricah Marija Drobnič je imenovana za stalno učiteljico. — Provizorični učitelj v Rogaški Slatini Makso Zollneritsch je imenovan za stalnega učitelja v Stanzu na Gornjem Štajerskem.

Oseba vest. Na mesto velečastitega gospoda Fr. Tropca, ki je prevzel župnijo Rimske toplice, je imenovan za stolnega kapelnika velečastiti gospod J. Trafenik, priznan muzik in dirigent.

Slovenke, posnemajte! O binkoštih se je vršil v Krakovu splošen shod poljskih žen iz vseh poljskih pokrajin, na katerem se je razpravljalo vprašanje, kako bi najlažje in najpopolnejše izpolnjevale svojo narodno dolžnost. Med mnogimi drugimi pa so sprejele sklep, v katerem se poljske žene obvezujejo, da bodo svoje otroke od prvih hipov življenja vzgajale po narodnih načelih brez vsakega tuje vpliva. Nadalje so sklenile, da se bodo vsikdar in povsod držale in razširjale geslo: „Svoji k svojim!“ Lep opomin Slovenkam!

Čudna nemščina. Pred kratkim sem dobil v roke neko razglednico, na kateri je bilo to-le pisano: „Libe bruder. Hercliche grüße sennk dir das ali hite hinain in plaici saine unfergesliche brüder Mihael.“ Božji ljudje, pišite vendar rajši slovenski, kakor pa da delate s tako spakedrano nemščino sramoto sebi in svojemu jeziku.

Dr. Gorišku na poti je gospod Bosina. Rad bi imel njegovo takojšnjo premestitev. V „Slovenskem Narodu“ se huduje nad mariborskim gospodom knezškokom, kako še more nadalje pustiti gospoda Bosino v Št. Juriju, ravno pred nosom dr. Goriškovi. To je res škandal, da se katoliški škotje tako malo ozirajo na želje liberalnih advokatov!

Kaj je z rezervisti? Iz Budimpešte poročajo listi: Grof Tisza se je dne 8. t. m. vrnil iz Dunaja, kjer je imel dolgotrajno konferenco z grofom Berchtoldom. Iz Tiszine okolice javljajo, da Avstro-Ogrska za enkrat svojih rezervistov še ne bo odpustila, in da bo nadaljevala akcijo za sporazum med Bolgarsko in Rumunijo. Grof Berchtold je dobil od cesarja popolno pooblastilo glede nadaljevanja dosedanje zunanje politike.

Nove dopisnice. S 1. julijem t. l. so prišle v promet dopisnice, ki stanejo 10 vinarjev. Namenjene so iztirjavanju zneskov do 10 kron. Razlika med iztirjavitvijo po navadni dopisnici in po naloženi dopisnici je ta, da prejme iztirjevalec gotovo potrdilo o svoji tirjatvi; če ne prejme zneska, dobi vrnjeno dopisnico. Vsaki dopisnici je priklopljena nakaznica. Ko stranka izpopolni oba dela, to je prostor, ki je obdan z debelo rudečo črto, odda isto lahko kot navadno pošiljatev v pošto škrinjico. Za vplačani znesek dobi prejemnik levo stran dopisnice kot potrdilo. Od zneska si odtrga poštni urad 20 vinarjev za odpošiljatev denarja. Dopisnice utegnejo biti velike važnosti pri vsakem gospodarstvu, kjer se redno vršijo blagajniški računi.

Sijajna poroka. Na Vrhniki na Kranjskem se je poročila hčerka veleposestnika in deželnega posl. Josipa Lenarčiča z hrvaškim grajščakom Avrelijem Bauerjem. Poročal ju je zagrebški nadškof dr. Ante Bauer, ki se je najlašč za to pripeljal na Vrhniko. Poroka je bila nad vse sijajna.

Pogumen in žilav turist je goriški nadškofijski kancelar velečastiti gospod Fran Setničar. Kakor poroča zadnji „Planinski Vestnik“, temu gospodu 20- do 30-urne zimske ture po najnevarnejših potih in še brez vsakega vodnika ne prizadevajo nobenih posebnih težav. Gospod Setničar si je stavil nalogo, da se tekom vsakega meseca v zimi vspne na vrh Tri-

glava, do prouči tamkajšnje snežne razmere. Glavno merilo mu je pri tem Aljažev stolp, ki se v zimskih mesecih le malo vidi iz snega. „Planinski Vestnik“ priobčuje več fotografskih slik, ki jih je gospod F. Setničar ob svojih zimskih obiskih posnel s triglavskega vrha.

Iz šolske službe. Na petrazrednici pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah, tretji plačilni razred, je oddati službo stalne učiteljice; prošnje do dne 1. avgusta.

Romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje iz Brežice gre dne 28. julija ob pol 8. uri zjutraj, in se vrne dne 29. julija ob 8. uri zvečer zopet v Brežice. Natančnejši vozni red in cene priobčimo še prihodnjije.

Na slovenski zemlji. V nedeljo priredijo nemški Schulverein veselico v Poberžu in združenapragerska nemška društva veselico na Pragerskem. — V Slov. Bistrici se ustanovi dne 19. t. m. nemško delavsko društvo. Rodoljubi, pazite!

Učitelji medseboj. V Zidanem mostu je bila 5. t. m. učiteljska konferenca. Liberalni župan trbovljski in okrajni šolski nadzornik: gospod Vođušek je na tej konferenci obljubil, da bo na merodajnem mestu „energično“ zagovarjal, naj se kmalu skliče štajerski deželni zbor. No, sedaj bo šlo! A pomenljivo je naslednje: Dopisnik obtožuje nekatere slovenske učitelje in učiteljice, da so šli v nemško gostilno obedovati, če prav so slovenske na razpolago in sklepa svojo filipiko: „Pa kaj narodnost, kaj tovariši, kaj vsa slovenska zavednost, samo da je heimiš.“ Nimamo ničesar dostaviti, gospodje se poznajo medseboj. Toda narod čuti velikansko škodo: narodno brezbarvno vzgojo otrok. Za to toliko nemškutarjev, toliko izdajce.

Prusi pridejo. Da naši nemškutarji res delajo za protestantske Pruse, glejte dokaza! Okoli 15. septembra pride, kakor poročajo nemški listi, posebna družba Prusov v naše dvojezične kraje, da si ogledajo napredovanje nemštva in protestantstva. Pridejo pa v St. Ilj, Maribor, Celje, Ljubljano, Kočevje, Postojno, Opatijo, Pulj, Trst, Bled, Belo peč, Trbiž, Beljak, Celovec, Rožno dolino, Železno Kapljo. Nemškutarji se že pripravljajo na sprejem. Menda ne bo škodilo, da se tudi Slovenci pripravimo. Za naše nemškutarje mora biti ta obisk poniževalen, kajti sedaj, ko jih prihajajo njih gospodje inšpicirati, lahko uvidijo, da so res sami hlapeci — protestantovskih Prusov.

Vrl junak. „Slovenski Narod“ je bil ta teden konfisciran. Da je na konfiskacijo hud, je njegova stvar in pravica. Vrlo smešno pa je, ako napačnje vsklikne: „Toda parlament se bo zopet sešel in tedaj se bomo videli in z državnim pravdnikom in s Hohenburgerjem.“ Na to svidenje s Hohenburgerjem slovenski svet ni nič več radoveden. Dr. Ravbar je dosedaj še vsakokrat, ako je bil na Dunaju, glasoval za Hohenburgerjev budget. Kühn ist das Wort, weil es die Tat nicht ist.

Čehi se pripeljejo v Ljubljano na katoliški shod s posebnim vlakom. Med Čehi vlada veliko zanimanje za naš katoliški shod.

Za poljske in češke goste na katoliškem shodu bo izšel vodnik po Ljubljani in najlepših krajih Kranjske v poljskem in češkem jeziku. Gotovo lep način reklame za naše slovenske kraje.

„Čas.“ 1913. VII. letnik. Zvezek 4. Vsebina: Ali še moremo biti kristjani? Dr. Aleš Ušeničnik. — Naše izseljevanje v številkah. Ivan Mulaček. — Izlam. Franc Terseglav. — Determinizem volje. Dr. A. Zupan. — Delavsko vprašanje in umetnost. Alojzij Res. — Idealizem v politiki. Dr. Aleš Ušeničnik. — Obzornik. — „Čas“ izhaja kot dvomesečnik. Naročnina znaša 7 K, za dijake 4 K. Za člane Leonove družbe je naročnina, plačana iz letnino. Naročnina se pošilja na Leonovo družbo ali „Čas“ v Ljubljani.

Koledar Slovenske Kmečke Zveze. Rok za nabiranje udov K. Z. in naročnikov na koledar se je podaljšal do 1. avgusta, ker še mnogi zaupniki niso vposlali nabiralnih pol. Za vzgled, kako je treba delati za našo organizacijo, naj bo vsem zaupnikom naš vrli zaupnik pri Sv. Juriju v Slov. gor., ki nam je vposlal nad 130 udov.

Rodbinski — blagoslov. Iz Norimberka poročajo: Tvorničarja Ottmanna v Schöntalju je obdarovala pred 14 meseci žena s četvorčki, samimi deklicami. Pred tremi dnevi je dobil zopet trojčke, same dečke. Vsi otroci so zdravi.

Mariborskega vlaka k Mariji Pomagaj ne bo! POZOR! Tistim romarjem, ki so se hoteli peljati k Mariji Pomagaj z mariborskim vlakom, naznanjamo, da se je mariborski vlak odpovedal, ker se ni oglasilo zadostno število romarjev. Tisti, ki so denar že poslali, ga bodo po nakaznici zopet dobili nazaj. Ako hočejo, se lahko pridružijo celjskemu vlakom, za katerega bodo dobili karto še v ponedeljek zjutraj v Celju. Romarski odbor.

Avtomobilna nesreča. Pri Eibenstocku je trčil neki avtomobil, v katerem je bilo šest oseb, v vojaški tovorni voz. Sunek je bil tako silen, da sta razbita skoro popolnoma oba voza. Izpod razvalin so potegnili tri mrtvece in tri osebe, ki so smrtno nevarno ranjene. Kdo da je povzročil to nesrečo, pa še ni znano.

Ponesrečena izletnika. Bogat nemški tovarnar Steinlad je padel, kakor poročajo iz Rima pri Torre Annunziata, kjer se je sprehajal v spremstvu svoje

soproge, v morje. Soproga je skočila za njim, da bi ga rešila, toda bilo je že prepozno. Odneslo ga je valovje daleč v morje, kjer je nemadoma izginil. Žena se je rešila.

Velika nesreča na Dravi — pet vojakov utonilo.

Ptuč, dne 11. jul.

V četrtek, dne 10. t. m., zjutraj, so imeli pionirji, kakor navadno svoje vaje ob Dravi. Imeli so med drugim izdreti pilote, na katerih sloni most. A vsled velike vode pa je bilo to delo težavno, vojniki enega pontona so se silno trudili. Pri tem napornem delu se je nagnil čoln in se prekupicnil; vseh deset vojakov je padlo v vodo. Takoj so jim v drugih čolnih prihiteli na pomoč; petero so jih rešili, druge petorice niso mogli najti; našli so smrt v hladnih valovih! Velikokrat se tu dogajajo smrtni nesreče. Preiskava bo dognala, ali in kdo je kriv te grozne nesreče.

Utopili so se: desetnik Wohlgemuth, poddesetnik Jud, in pionirji: Klaps, Steininger in Pessel; poročnik Macenkowitsch se je rešil.

Zopet druga velika nesreča.

Grozna nesreča se je prigodila včeraj, dne 10. t. m., na lajtersberški cesti. Tam kjer zavije lajtersberška cesta proti Kodriču, je pos. Kolmanič iz Šetarjeve pri St. Lenartu popustila pri vozu zavora in je vsled tega začel voz dirjati, ker konj ni mogel sam zadrževati. Konečno se je voz še prevrgel in je pokopal pod sebe gospodarja, ki je bil pri priči mrtve, ter dve drugi osebi iz St. Lenarta, ki sta precej težko ranjeni. Moža so prepeljali v mrtvašnico, drugi dve osebi pa z rešilnim vozom v bolnišnico. Nek moč iz Slantincev pri Sv. Juriju ob Ščavnici, ki je bil tudi na vozu, je ostal nepoškodovan.

Štajersko. Mariborske novice.

Samoumor poštnega oficijala. V Gradcu se je ustrelil tukajšnji poštni oficijal Anton Korp. Vzrok je baje iskati v službenih razmerah. Moč je bil hud nemški nacionalec.

Izlet na Pohorje. Podravska podružnica Slov. planinskega društva v Rušah priredi v nedeljo, dne 13. t. m. izlet na Pohorje. Zbirališče v Mariboru: železniški podvoz na Frana Josipa cesti. Odhod: to čno ob ½5. uri zjutraj mimo kadetnice, čez Sv. Bolfenk k Ruški koči pri Sv. Arehu (1250 m). Izlet se vrši pri vsakem vremenu! Pri Sv. Arehu služi ob 9. uri dopoldne velečastiti gospod dr. A. Medved iz Maribora sv. mašo. — Opozarjamo na Arehovo nedeljo, ki se vrši dne 20. t. m., torej teden kasneje.

Wastian županuje. Župan dr. Schmiderer je odšel na večtedenski dopust; nadomestuje ga prvi podžupan Wastian. Srečni Maribor, ki ima tako odličnega župana. Pa ne, da bi nas Bog vsled tega osrečil z neprestanim deževjem?!

Smrt v valovih Drave. Včeraj, dne 10. t. m., ob 4. uri zjutraj, je skočil raz tukajšnji stari dravski most v Dravo 29 let stari, brezposelni kočijaž Fr. Mešiček, doma od Sv. Eme, okraj Šmarje, in je utonil. Predno je skočil v vodo, je vrgel nekemu delavcu svoj klobuk, v katerem je bil listič z nekaterimi poslovnimi besedami.

Samoumor vojaka. Včeraj se je ustrelil s službeno puško infanterist Franc Kožuha. Vzrok: mala kazen. Je to v kratkem že drugi slučaj. Pred par dnevi se je obesil v vojaškem zaporu infanterist H. Supanz. Kaj naj pomenijo ti zaporedni vojaški samoumori?

Štrajk. Slikarski in plesarski pomočniki so stopili v štrajk. Dosedanja pogajanja med njimi in mojstri niso imela uspeha.

Ptujske novice.

Nemška slavnost. Pretečeno nedeljo smo imeli turnarsko slavnost. Hajlalo se je, vpilo in pilo po stari germanski navadi. V imenu mesta je pozdravil turnarje pek Ornig, ki ima slovensko kri in nemško mišljenje. Za Slovence bo zdravo, ako se ob tej priliki spomnimo, da nam slovenske fante, ki so pri Orlu, zapirajo v ječe. To se dogaja na slovenskih tleh. Seveda dična naša narodna inteligenca! nadalje spi, pije in zabavlja čez klerikalece.

Krčevinsko bralno društvo ponavlja v nedeljo, dne 13. t. m., na splošno željo, krasno igro „Marijin otrok“ in sicer v gostilniških prostorih gospoda Brmeža v Budini. Ker so na sporedu tudi šaljivi nastopi in lepi mešani zbori, vabi uljudno na obilno udeležbo društven odbor. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

Celjske novice.

Velika tatvina na pošti. Listi poročajo: Dne 2. t. m. je neka dunajska banka poslala celjski podružnici češke Union-banke s 30.000 K. Pismo je bilo oddano kot navadno priporočeno pismo brez opazke „vrednostno pismo“, vsled česar tudi ni bilo posebej vpisano. Tega pisma v Celju niso dobili, „izgubilo“ se je neke na poti med Dunajem in Celjem. Ker se z navadnimi priporočenimi pismi sumarično postopa, se pri štetju pisem na pošti ni moglo opazi-

ti, da tako pismo manjka, ker se je namesto „izgubljenega“ pisma vrnilo drugo. Zato bo tudi uvedena obširna preiskava težko kaj dognala. Škoda bo moral trpeti dunajski denarni zavod sam, ker bo pošta plačala le običajni znesek za izgubo navadnega priporočenega pisma, to je 50 K.

Celje. Sicer je znano, da so liberalci spravili šoštanjsko posojilnico v težkoče, znano nadalje, da se liberalna Zadruga zveza v Celju vključ svojimi krivdi ni hotela brigati za saniranje, dokler je niso naši možje v interesu ljudstva k temu prisilili, vendar vsled tega še nimajo Nemci in nemškutarji nobenega povoda, se vmeševati v šoštanjsko zadevo. Ako se že hočejo baviti s tatovi in goljufi v posojilnicah, naj si potem vzamejo Sv. Lenart in Laško! Z liberalci, ki nosijo krivdo pri šoštanjski posojilnici, s falzifikatorji bilanc itd., bomo že mi sami obračunili, ne potrebujemo nemškutarske pomoči zraven.

Na celjski višji gimnaziji je bilo koncem leta 296 učencev, med njimi 78 Slovencev. Učni uspeh je bil dober.

Celje. Vlada je voljna pomagati liberalcem, da izvozijo s svoje šoštanjske posojilnice iz blata, v katero so zavozili. Dr. Kukovec je pridno antišambiriral pred c. kr. namestnikom. S sanacijsko akcijo bo namreč sanirana tudi liberalna Zadruga zveza, ki dobi denar nazaj. Za politično javnost bo važno, kako se bo javljala liberalna hvaležnost napram vladni naklonjenosti. Slovenska kmečka zveza se zopet lahko pripravi na serijo liberalnih zborovanj, na katerih se bo hujskalo proti slovenski obstrukciji. — Grof Clary: Direktion: Obstruktion! Dr. Kukovec: Befehlen, Herr Statthalter. Grof Clary: Abtreten!

Trboveljske novice.

Stavbinska zadruga Lastni dom v Trbovljah vabi na svoj redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 13. t. m., ob 3. uri popoldne, v Društvenem domu z navadnim vspešdom. Vabljeni so vsi člani zadruge.

Drugi kraji.

Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnje bralno društvo priredi skupno s podružnico Slovenske Straže v nedeljo, dne 13. t. m., ob 3. uri popoldne, v hiši Jožefa Mačeka na Šobru št. 8, slavnost 1050letnice zmage križa med Slovani po sv. Cirilu in Metodu. Na vspešdomu je slavnostni govor, deklamacija, petje in gledališka predstava. Ker je čisti dobiček namenjen Slovenski Straži, se Križevčani, kakor tudi sosede, bližnji in daljni, uljudno vabijo k prav mnogostevilnemu obisku ter se preplačila hvaležno sprejemajo. Vstopnina znaša 20 vinarjev.

Hoče. V nedeljo, dne 13. t. m., ima naša Dekliška zveza poučno zborovanje. Dekleta, pridite v obilnem številu, posebno zaradi katoliškega shoda in zaradi velikega dekliškega shoda, ki bo dne 27. julija v Framu.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Najsrečnejši trenutek v življenju dr. Goriškega je bil pač ta, ko je napisal za „Slovenski Narod“ poročilo o obsodbi povsod velečislane gospoda Bosina. Njegova duša se koplje v samem veselju in dobro rejeni obraz žari od notranje radosti. Zares blag človek! Nazadnje pozove še mil. gospoda knezoškofa, da sedaj takoj prestavi gospoda Bosino. Seveda naš gospod knezoškof je že komaj čakal na blagohotni poziv liberalnega odvetnika.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Lenartu ima v nedeljo, dne 13. t. m., popoldne ob 3. uri, v veliki dvorani Arnuševih gostilne svoj redni občni zbor z navadnim vspešdom. Udeležite se ga v obilnem številu, zlasti pa pridite fantje, da se pogovorimo o naši organizaciji.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Za dičnega voditelja liberalnih Slovencev v našem okraju in iskrenega prijatelja nemškutarjev dr. Goriškega je nastalo sedaj po končani pravdi Bosina-Koser usodepolno vprašanje, na katero stran naj odda svoje simpatije. Ni dolgo premišljeval, odločil se je v „Slov. Nar.“ za Koserja. Pri mladem Koserju je sedaj njegovo srce in njegov prostor. Stari Koser, zvest varuh krajnošolskega denarja, z vsi dušo blagoslovilja to simpatično zvezo Koser-Gorišek. Nazadnje še resno besedo! Naše ljudstvo pozna gospoda Bosino in pozna mladega Koserja. Javno pozivljemo, da se oglasi oni, ki je sedaj po obsodbi izgubil spoštovanje do g. Bosine in začel spoštovati mladega Koserja. Ni ga in ga ne bo. Mogoče, da drugod, kjer ne poznajo blagega značaja g. Bosine, drugače mislijo, v našem okraju temu ni tako. Dr. Gorišek ima v našem okraju veliko zaslug za svoj žep, gospod Bosina veliko zaslug za svoje ljudstvo. To je razloček!

Sv. Benedikt v Slov. gor. V sredo okrog popoldneva se je zgodila pri nas grozna nesreča. V hišo dobroznanega posestnika po domačem Valentina v Trotkovi je udarila strela ter je vsled tega nastal požar upepelil celo poslopje. Žena se je vsled tega tako prestrašila, da je kmalu na to umrla. N. v m. p.! — Podružnica mariborskega trgovca Šumenjaka prav dobro napreduje. Ljudje so z dobrim blagom, kakor tudi s točno postrežbo zadovoljni in se tudi polnoštevilno poslužujejo te slovenske trgovine. Zakaj bi tudi nosili denar raznim nasprotnim trgovcem v druge kraje, če, so doma dobro postreženi. Svoji k svojim!

Slov. Bistrica. Liberalni koncipient dr. R. v pisarni slovenskega odvetnika dr. Lemeža si je dovolil v „Slovenskem Narodu“ ta-le neokusen napad: „Govorit pride — na občne zборе slovenjebistriškega političnega društva — navažno najbolj neumen klerikalni poslanec. Kako hoče tak človek dajati politično izobrazbo, ki je sam nima; kajti s kričanjem se ne da dokazati, da je človek pameten.“ Ta napad je tem drznejši, ker je znano, da smo Slovenci pri zadnjih volitvah v okrajni zastop propadli samo in edino zaradi nedostatne bistroumnosti naših tukajšnjih slovenskih juristov. Sapienti sat. Dr. Lemež pa se jako moti, ako misli, da mora v svoji pisarni imeti vedno ljudi, ki po listih in v privatnih krožkih napadajo našo katoliško-narodno ljudstvo in njegovo politiko.

Ormož. Nemški Volksrat za Spodnje-Stajersko ima res veliko skrb za ponemčenje slovenskega obrtništva po slovenskih pokrajinah. Po nemških listih ponuja svoje posredovanje posameznim nemčurskim obrtnikom za naraščaj nemških in nemčurskih vajencev, ki bi naj izpodrivali slovenske obrtnike po spodnještajerskih mestih in trgih ter tako še tudi nadalje pomagali nemčurski kliki zapovedovati domačinom Slovincem na slovenski zemlji. Slovenci v nemčurskih gnezdih, na noge! Kar je tujcem Nemcem med nami dovoljeno, to nam Slovincem na naših domačih tleh po nobeni postavi ne more biti prepovedano. Namreč, skrbeti za to, da se naselijo med nami slovenski trgovci in obrtniki in da se naše ljudstvo drži gesla „Svoji k svojim.“ Če bodo tudi potem nemški obrtniki, trgovci in vajenci med nami potrebni, to bomo videli? Nemškemu Volksratu v Ormožu povemo, naj se v prihodnje obrača samo na nemške trgovce in obrtnike, če hoče živeti med nami, ne pa da stika za slovenskimi groši, živi edino le od Slovincem, a jih za uslugo izkorišča in jih hoče izpodriniti iz rodne grude.

Sv. Primož nad Muto. Tukajšnje bralno društvo ima v nedeljo, dne 13. t. m., ob 3. uri popoldne, pri gospodu Pahteniku, svoj letni občni zbor. Govorit pride gospod Franjo Žebot iz Maribora. Primožani in sosedje ste uljudno vabljeni, da se tega zborovanja udeležite v obilnem številu.

Galicija, pri Celju. Prijatelj, kam greva v nedeljo, dne 13. t. m.? Nikamor drugam, kot na Goro k Sv. Jederti, kjer se bo obhajala lepa nedelja. Popoldne ob treh pa priredi izobraževalno društvo veselico v Cesarjevih prostorih. Na vsporedu bo govor, petje, gledališka igra „Tri sestre“ in pa prosta zabava. Pridite!

Griže pri Zalcu. V nedeljo, dne 13. t. m., zjutraj ob pol 8. uri, se vrši pri gospodu Piklu javen društven shod J. S. Z. Somošljeniki, krščanski delavci in vsa zavedna slovenska mladina ter kmetje, ste uljudno vabljeni. Poroča V. Zajc.

Ljubno. Prostovoljna požarna bramba v Ljubnem ob Savinji obhaja v nedeljo, dne 20. t. m. slovesno 25letnico svojega obstanka. Ob tej priliki bo več članov odlikovanih.

Sv. Ema. Kmetijsko društvo pri Sv. Emi naznanja, da bo imelo svoj izvanredni občni zbor v nedeljo, dne 27. t. m., ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Volitev načelstva. 2. Volitev nadzorstva. 3. Zaradi oddaje posestva in razno. — Odbor.

Sladkagora. Pri nas se bo vršil velik mladeniški shod v nedeljo, dne 20. t. m. Ob enem praznujemo prvotno patronjo cerkve: sveto Marjeto s procesijo sv. Rešnjega telesa. Veliko mladeniško zborovanje bo združeno s telovadbo Orlov od Sv. Petra na Medv. selu.

Sv. Florjan ob Boču. Pri Loženski Materi božji v župniji Sv. Florjana ob Boču se vrši v nedeljo, dne 13. t. m., veličasten dekliški shod v proslavo 1600letnice cerkvene svobode ter 1050letnice prihoda sv. Cirila in Metoda na Slovensko. Dekleta rogaške dekanije in Dravinjske doline, na meselo svidenje na Ložnem!

Razbor pri Slovenjgradu. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 20. t. m., ob 3. uri popoldne, na vrtu pri Žuželu dve gledališki igri in sicer „Kazen ne izostane“ in „Pri gospodi.“ V slučaju slabega vremena se igri predstavlja naslednjo nedeljo, dne 27. t. m.

Šmartno pri Velenju. V nedeljo, dne 13. t. m., se vrši občni zbor Orla, oziroma Mladeniške zveze, v Društvenem domu ob 3. uri popoldne. Mladeniči in stariši ste vabljeni k polnoštevni udeležbi. — Odbor.

Saleška dolina. V nedeljo, dne 20. t. m., priredi J. S. Z. troje zborovanj in sicer zjutraj ob pol 8. uri v Šoštanju v cerkveni hiši. Ob pol 12. uri v Škalah v gostilni Anje Jerič poleg cerkve. Popoldne ob 3. uri pa v Velenju v Društvenem domu. Na vseh shodih poročajo gg. Ivan Zupan iz Trbovelj, dr. Veble iz Celja in V. Zajc.

Slovenjgradec. Čudne priprave se delajo za sokolsko slavnost. Sprejem Sokolov bo štirikrat (1) v Slovenjgradu, potem skupen odhod liberalcev in nemškutarjev z Dežmanovimi grabljami iz Slovenjgrada v Kacovo gostilno. Telovadba pri pivu in vinu. Čudne razmere, da se učiteljice trudijo in beračijo povsod, tudi pri naših pristaših. Ljudi nadlegujejo, da se jih skoraj ne morejo ubraniti.

Golavabuka. Šolski otroci niso za to tukaj, da bi hodili pomagat vence plest in pa cvetlice donášat za sokolske slavnosti. Ali se učiteljstvo kedaj trudi

in šolske otroke nagovarja, da bi se pri cerkveni slavnosti kaj storilo?

Dobrna. V nedeljo, dne 13. t. m., priredi bralno društvo s pomočjo Dekliške zveze igro „Dekla božja“ v štirih dejanjih, govori in več deklamacij. Prav prijazno in uljudno vabimo vse prijatelje in pa prijateljice.

Dobrna. Od dne do dne pričakujemo topliške goste. Junija je že bilo precej topličarjev tukaj in sicer izkazuje tretji seznam gostov od dne 22. junija 281 gostov. Največji naval je redno ob sklepu šol, toda danes smo že 7. julija, a v topličah je le malo novih gostov. Nekaj je sicer že vreme krivo, največ je pa kriv deželni odbor, pravzaprav dežela. Reklame za Dobrnske toplice pogrešamo. Še celo „leibžurnali“ naših deželnih gospodarjev nimajo za lastne toplice dežele toliko reklame, kot na primer za Laške ali za Rimske toplice. Pravijo, da reklama — preveč stane. O ti moj Bog! Stajerska dežela naj le raje pove, koliko stotisočakov je že po svoji nespameti zapetala posebno v naših toplicah! Lani so zidali takoiimenovani „Fremdenbad“ ali toplice za domače. Že ime, kaka neumnost! Prave toplice, ki so za tujce, so v Kurhausu, toplice za domačine pa nazivljejo: Fremdenbad. Domači se pa letos ne morejo kopati, ker ni tople vode za nje. Te toplice ležijo višje, kot prave toplice in se mora voda napumpati, kar stane za uro 3 K. Ne bi bilo li pametnejše, te toplice za domače pustiti na starem prostoru, kamor je voda sama dotekala in jih le samo lepše in večje napraviti? Dežela naj ve, da imamo mi domačini še pravico po naravni postavi do vrelec in mi glasno zahtevamo, da se nam da prilika se kopati. Tu je dežela zavržla najmanj 10.000 K! Kako stoji pa z elektriko, vodovodom in še s čem drugim, vam poročamo prihodnjik. Samo toliko v naglici: pri nas ni vse v redu, če ni Panama, je pa vsaj prav blizu!

Mozirje. Gad je pičil nekega liberalnega častihlepneža, zato pljuje svoj srditi strup v „Slov. Narodu“ na klerikalce in imenuje nekoga za farovski ga falota, ker ga sumniči, da je pisec vseh dopisov v „Straži.“ Če bi hoteli odgovarjati z enakimi robatiimi psovskami, bi morali reči, da zasluži dopisnik „Slovenskega Naroda“ zgorajšnje titulature, posebno še, ker se kaj rad po lisičje avito primuka skozi farovška vrata po Savinjski dolini in mnogokrat dobi kaj dobrega na vilice in gladkega v kozarec. Kaj ne, moj gospod!? „Slovenski Narod“ piše: „Dopisnik v „Straži“ z dne 27. junija previdno po ovinkih dolži občinski zastop v Mozirju, da občinski denar naravnost krađe.“ To je seveda zavijanje. Gospod župan vprašamo Vas, ali spoznate tudi Vi besedo: nekaj se „zašuštra“, za enakovredno z besedo „krađe“? Da, ponavljamo, nekaj se zašuštra, če drugega ne, pa — paragraf. O tatvini pa nismo govorili. Dopisnik v „Slovenskem Narodu“ z dne 1. t. m. vprašuje, ali je gospod nadučitelj Praprotnik zadovoljen s tem, da ga list „Straža“ za njegove zasluge hvali. Gospod Praprotnik vam na vaše blebetanje ne bo odgovarjal, mi pa rečemo: po naših časopisih se hvali, kdor hvalo zasluži! V „Narodu“ se tudi navaja, da se v „Straži“ napada poštene ljudi; tu pa pustimo Vašemu mnenju prosto pot. Liberalnemu dopisniku povemo samo to, da se nahaja neki popis dogodkov trga Mozirje, iz katerega je razvidno, da so se pri liberalni požarni brambi, pri rokodelski in trgovski zadruzi in tudi pri občini delale velike računske pomote, katere so nekaterniki pozneje izdatno občutili. Seveda, bilo je neprijetno, pa pomota je pač pomota, Pika! Vprašamo pa tudi mi: Gospod župan, ali ste s tem zadovoljni, ako javno vprašamo, po katerem paragrafu sme župan samovoljno razpolagati z občinskim denarjem? Ali je Vam vse eno, ako Vas vprašamo, pri kateri občinski seji lanskega leta se je sklenilo, naloženi denar dvigniti in občinski dolg plačati? Gospod župan, ali je Vam vse eno, ako Vas vprašamo, kdo je Vam dovolil, v posojilnici dvigniti svoto po 3277 K, kdaj je bil za to sklep občinskega odbora? Gospod župan, ali Vam je vse eno, ako Vas vprašamo, zakaj niste te svote postavili v račun lanskega leta, ne v dohodke, ne v stroške? Gospod župan, ali je Vam vse eno, ako bo govoril o tem deželni odbor? Pa, kaj, saj gospodarstvo je vzorno in kdo mora kaj zato, če se kakšen paragraf zašuštra. Ali hočete še kaj več? Ne, saj gospod župan pravijo, da ni treba, da bi se vse obesilo na veliki zvon.

Sv. Janez na Peči. Duhovniki Saleške doline so darovali o priliki pastoralne konference v Škalah 10 K za Slovensko Stražo. Prisrčna hvala!

Dol pri Hrastniku. Zadnjo nedeljo, dne 6. t. m., je imel v tukajšnjem katoliškem izobraževalnem društvu poučno predavanje gospod dr. Veble iz Celja. Pojasnil je v poljudnem govoru vsebino naše avstrijske ustave in važnost ustavnega življenja ter se je v tem oziru zlasti nanašal na novejši čas. In vspešbujal nas je tudi k izobrazbi na katoliškem temelju. Med poslušalci smo opazili tudi zavežne pristaje iz sosednjih župnij. Gospodu govorniku srčna hvala!

Šoštanj. Kakor se nam javi, je bil poslanec dr. Verstovšek v torek in sredo zopet v Gradcu in na Dunaju pri grofu Claryju in ministrskem predsedniku grofu Stürgkhu radi šoštanjске posojilnice in njenega saniranja. Da se ljudstvo, ki je še vedno vznemirjeno, pomiri, javljamo, da je državna podpora zasigurana, da se bo sanacija gotovo izvršila, samo treba je še določiti natančni načrt in od stra-

ni vlade odobriti predloge asanacijskega komiteja. Da vlada resno misli z rešitvijo naših kmetov, dokazuje najbolj dejstvo, da je te dni že bil iz Dunaja odposlan dr. Neudorfer, ki se je posvetoval s cesarskim namestnikom in bo pregledal natančno celo poslovanje posojilnice ter stavlil primerne predloge. Edina zasluga, da se odvrne od šoštanjškega okraja velikanska nesreča, gre, kakor priznavajo vsi, državnemu poslancu dr. Verstovšku.

Braslovče. Dan sv. Cirila in Metoda ostane nepozaben za našo mladino. Dolga vrsta ovenčanih voz se je pomikala iz Braslovč proti Gornji Savinjski dolini. Na njih so igrali godei narodne komade in med „Živio“-klicanjem so prepevali učenec braslovške šole narodne pesmi. Ta dan je priredilo naše učiteljstvo v zvezi s krajnim šolskim svetom šolski izlet in veselico v Nazarjih. Po sv. maši, ki jo je služil č. g. kaplan, so se otroci prav veselo zabavali in bili pri g. Turnšku dobro pogoščeni. Prva zahvala gre pri tem g. nadučitelju Lorberju, ki se je zaveš mnogo trudil za dober izid te veselice. Mnoge ljudi sem slišal govoriti, ko so videli to, tako dobro uspelo veselico: „Pri nas pa to ni mogoče“. Mislim sem si: V Braslovčah, kjer delajo naši najboljši kmetje skupno s častito duhovščino in našim učiteljstvom, tukaj je marsikaj mogoče, kar drugod ni. — Prisrčna hvala vsem, ki so kaj pripomogli k tej otroški veselici, saj je bilo vse le za blagor otrok, in kakor vas spoštujemo sedaj, spoštovali vas bomo vedno, če boste ostali tako naklonjeni naši mladini in upoštevali mišljenje katoliško-narodnih Braslovčanov.

Sv. Barbara v Haložah. Po vsem Slovenskem so kljub slabemu vremenu goreli kresdvi na predvečer goda svetih bratov Cirila in Metoda. Tudi mi barbarski Haložani nismo zaostali. Po vseh gričih so bili videti kresovi, kar jasno kaže, da mi Haložani spoštujemo spomin na slovanska blagovestnika. Zlasti v Gruškovcu na Voglarjevem hribu je bil res krasen kres, ki ga je priredilo naše slovensko katoliško izobraževalno društvo. Naš predsednik, gospod Anton Arbajter, in Janez Mislovič sta krasno razsvetlila hrib v podobi križa in škofove kape. Vse je bilo visoko narejeno, da se je lepše videlo. Na zemlji pa sta bila še dva kresa, da je bil res krasen pogled. Prišli so na hrib tudi naš častiti gospod kaplan Janko Baznik in kaj mislite, kdo še drugi? — naš dični državni poslanec gospod Mihael Brenčič! Bil je v Paradižu pri svojih goricah in je prišel ta večer, da nas je razveselil, h kresu, če prav je bilo vreme skrajno slabo. Častiti gospod kaplan pa je nam v daljšem govoru razlagal, kaj sta prinesla sv. Ciril in Metod v naše kraje našim pradedom. Priporočal je čitanje dobrih časopisov in knjig, ki se dobijo v našem izobraževalnem društvu. Podarjal je tudi, da se ne smemo sramovati svojega materinega jezika, kakor se to žal le prevečkrat zgodi, zlasti po mestih. Svaril nas je tudi, da naj ne pijemo alkoholnih pijač, zlasti ne šnopsa, ki napravi toliko nesreče na svetu. Ob koncu se je zahvalil v imenu društva gospodu poslancu, da se je potrudil k nam ob tako slabem vremenu in zaklical mnogo let! „G. poslanec Brenčič se je nato zahvalil gospodu kaplanu za lepe besede in nas pozval, naj lepe nauke, ki nam jih je dal gospod kaplan, ohranjamo tudi v sreč in naj po njih živimo. Ob koncu svojega govora je izrekel gospod poslanec srčno željo, da bi se tudi še drugo leto in sploh vsako leto zbrali na tem visokem griču ter tu proslavili naša slovanska apostola. — Sedaj pa še nekaj, gospod urédnik! Pri kresu smo imeli celo našo društveno godbo, ki je pod vodstvom kapelnika gospoda Kranjca ves večer do polnoči svirala vesele komade. Prisrčna zahvala našim godcem, ki so daleč na okoli znani kot najboljši. Prisrčna zahvala pa tudi Janezu Misloviču in Antonu Arbajterju, ki sta kres tako lepo priredila. Zahvala pa še tudi posestniku hriba, gospodu Voglarju, ki nam je dovolil na svojem posestvu ta zabavni večer. Sedaj pa še hvala našemu častitemu gospodu kaplanu za lepe besede, ravno tako tudi gospodu državnemu poslancu Mihaelu Brenčiču. Tudi mi vsi želimo, da bi se drugo leto zopet še bolj razveselili in bi se uresničila njegova želja, da se drugo leto zbere večje število ljudstva, kakor letos, kar je pač v prvi vrsti zakrivilo slabo vreme. Zahvaljujemo se pa tudi še posebno tistim, ki so tako lepo trjancili pri farni cerkvi in pri Sv. Katarini, naši nekdajni farni cerkvi. Lepa hvala vsem, ki so pripomogli, da je tako lepo vspela slavnost v čast sv. Cirilu in Metodu.

Sv. Jurij ob južni železnici. V nedeljo, dne 20. t. m., priredi tukajšnje kmetijska podružnica svoje zborovanje. Zborovanje se vrši ob 3. uri popoldne v telovadnici ljudske šole.

Razgled po svetu.

Bavarski vojvoda Ljudevit se hoče od svoje žene ločiti. 82letni bav. vojvoda Ljudevit, najstarejši princ bavarske kraljevske rodbine, se hoče od svoje 40 let mlajše druge žene, gospe Antonije pl. Bartolf, ločiti. Baje bi rad poročil intimno prijateljico svoje žene, neko gledališko igralko. Prvi narok o ločitvi zakona pred sodiščem je bil dne 25. junija.

Ponesrečen Dunajčan. Na Felbertauernu so potegnili iz vode, kakor se poroča iz Solnograda, truplo ponesrečenega dunajskega okrajnega svetnika Antona Mandla in ga prepeljali v Mittersill.

Nevarne muhe. Muha ni samo nadležna in pa gnusen mrčes, marveč tudi jako nevaren prenašalec kužnih bolezni. Saj je na prvi pogled jasno, da, če poseda muha krog bolnika ali kjerkoli drugod, kjer imajo razni kužni bacili svojo zalego, ali so ondi slučajno raztreseni, se njenih nog in druge dlakaste površine lahko prime cel roj bacilov, ki jih potem raztresajo in pušča, kamorkoli sede: na človeku, na jedilih, posodi itd. Pa ne samo to. Dognalo se je že marveč, da muha bacile, ki jih je s hrano vvrkala v sebe, izločuje še žive in tudi na ta način tvori vedno nevarnost za okuženje. Dr. Lebocuf je v Novi-Kaledoniji deloval med gobavci in po natančnih preiskavah dognal, da so ravno muhe najnevarnejše prenašalke te najstrašnejše bolezni na zemlji. Tudi v Evropi se že nahajajo ognjišča gobave bolezni in so pred nekaj leti celo sredi Nemčije odkrili tako ognjišče. Pozor tedaj pred muhami!

Cigani milijonarji. „Nar. Hlas“ poroča: V Margitto v biharskem okraju se je naselila ciganska karavana, obstoječa iz 25 članov. Cigani so baje milijonarji. Vse plačujejo z zlatimi novci ter pijejo iz srebrnih kelihov. Samo za dovoljenje, da so se še smeli tam naseliti, so plačali 5000 K.

Nemški cesar se zahvaljuje papežu. Pruski poslanik pri Vatikanu je v soboto izročil papežu lastnoročno pismo cesarja Viljema, v katerem se ta papežu zahvaljuje za njegove čestitke povodom 25letnice vladanja.

Roparji zadržali ekspresni vlak. Londonski listi poročajo iz Chicage: Šest maskiranih roparjev je ustavilo in oropalo ekspresni vlak Illinois-Railvaja. Dobili so 5000 dolarjev. To je že drugi napad v teku 14 dni.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne mere pogrešati. To nepobito dokazujejo vsak dan došla priznana pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Časi so se spremenili! To je postala žalostna, ali pa tudi vesela pesem, kakor se pač smatra. Gotovo je pa, da ljudje dandanašnji niso vedno tako doma, kakor svoj čas. Avtomobili drve po cesti in pa spravljajo prah kvišku in vsak šport vsebuje nevarnosti prehlajenja. Prijatelj nam priporoča rabo mineralnih pastil pri športih in veselicih, izmed katerih so priznane najboljše Faysove pristne sočenske, ki znižajo nevarnost nahlajenja, so priročne in prijetne ter se zagotavljajo, da se jih ne more več pogrešati, če si jih že kedaj rabil.

Beg mestnega tajnika. Iz Berolina poročajo, da je pobegnil s svojo soprogo mestni tajnik v Charlottenburgu, Riese, in odnesel 200.000 mark občinskega denarja.

Novi pomočki proti mrčesjemu piku. Kot povsod, je tudi tukaj bolje odvrčati, nego zdraviti. In najboljše za to so močno dišeče snovi, na primer kafra, metno olje, citronov sok, jesihovo ali kotranovo olje, karbolna vazelina, lavendeljevo olje itd. Dober pa je tudi izvleček iz perzijskega mrčesjega praška, tinktura Pyrethri rosei, ki pomaga za 4 do 5 ur. A priporočljiv pripomoček pa je tudi alkoholni ekstrakt iz znanega Zacherlina, ki si ga vsak lahko napravi sam. Steklenica se en centimeter visoko nasuje s Zacherlinom, nato nalije s 70% špiritom ter tekom 1—2 ur večkrat potrese. Stvar se pozneje skozi blago, ali filtrirni papir filtrira. S tem lahko dobro odganjamo mrčes.

Zdravljenje zoper debelost. Pred kratkim so izvajanja dr. Kaufmanna v Halu o poizkusu z novim „Liptinom“ imenovanim sredstvom zoper debelost vzbudila opravičeno presenečenje, tako da lahko gledamo z napetostjo nadaljnim poročilom o vseh teh sredstvih nasproti. Sedaj je dr. Kaufmann obelodanil nove poizkuse s tem sredstvom, ki je neke vrste paladium-preparat in se vbrizga v telo. Od zadnjega četrtletja sem, so s tem preparatom napravili že čez 200 poskusov, izmed teh je imel dr. Kaufmann sam 30 slučajev. Skoro izjemno ugodni vspehi so se dosegli pri takih slučajih največje debelosti, pri katerih se je bilo strogo držati hrane. Pogosto se je pa dognalo, da so začetniki shujšali na teden od treh do petih kil, ne da bi to vplivalo na splošen počutek. Posebne važnosti pa so počutki po izbrizganju, ki omogočajo, da se zmanjšanje hrane razmeroma lažje prenaša, po največ slučajih se celo vidno opaža pomanjkanje lakote. Mnogo pacientov zatrjuje, da morajo živeti od zraka in se postiti brez vsakršne težave. Tudi ne tožijo več o prejšnji lahki utrujenosti. Osebe, ki so prej lahko hodile po pol ure, so po vbrizganju prehodile lahko po 30 kilometrov na dan, kar je seveda pri zmanjšanju teže zelo merodajno. Pri suhih ljudeh je treba manj paladija. Da je to sredstvo neškodljivo, se najbolje razvidi iz tega, ker je dr. Kaufmann med tem časom samemu sebi vbrizgal čez en gram paladija in se pri tem kar najbolje počutil.

Ruski roparski glavar Howaczyk v Prusiji a-retiran. Glavar ruske roparske tolpe Howaczyk, ki je zadnji čas v okolici Kalisza povzročil 68 roparskih napadov, ob katerih je bilo osem oseb ubitih in 18 nevarno ranjenih, je padel v roko pravice. Ruska policija je v Knievoju obkolila roparjevo hišo, a Howaczyku se je posrečilo, da je ušel in pobegnil čez mejo v Prusijo, kjer ga je pa na meji prijel — pruski orožnik, ko je mejo prekoračil. Pruski orožnik je Howaczyka izročil ruski policiji, ki je hitela za bežečim Howaczykom.

Kristalna palača v Londonu. Znano kristalno palačo v Londonu hočejo prodati, podreti ter prostor parcelirati. Da bi ne prišlo do tega, je začel časopis „Times“ z javno zbirko. Treba bo 4.600.000 kron, toda „Times“ trdno upa, da bo ta znesek že kmalu nabran.

Poslano. Ne dolgo tega sem bil v Mariboru po opravku. Imel sem nekaj ur časa. Hotel sem nakupiti nekaj blaga za mojo družino. Ko sem hodil po mestu in si ogledal izložbe, sem se čudil, da nisem našel nobene slovenske trgovine. Klicali so me sicer v vsako trgovino v slovensčini, a napise nad vhodi sem videl samo — nemške. Odločil sem se, da ne kupim nič; kar zagledam slovenski napis J. N. Šostarič. Ogledam si to trgovino. Vide! sem najlepše blago razstavljeno. V trgovini si nakupim raznega blaga za obleke, platno, srajce, predpasnike itd. Bil sem z blagom in postrážbo zelo zadovoljen. Priporočam občinstvu trdno J. N. Šostarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5. Vredna je, da se jo priporoča!

Koroško.

Kaznovana nezvestoba. Iz Celovca poročajo: V soboto je prišel na začasni dopust rezervni topničar Teodor Vogl. Ker ni našel doma svoje žene, ki je plačilna natakarica v celovski restavraciji „Blumenstüchel“, se je pojavila pri njem ljubosumnost. Dal je odpreti s silo posebni predal svoje žene in je našel v tem predalu več pisem, ki dokazujejo, da je imela njegova žena skoro cel čas, kar je bil on odsoten — bil je sedem mesecev na južni avstrijski meji — ljubavno razmerje z nekim stražnikom iz Beljaka. Konečno je našel Vogl svojo ženo v restavraciji. Napadel jo je po kratkem prerekanju z bajonetom in jo težko ranil na spodnjem delu. Točaja, ki je hotel ženo braniti, je vrgel v omaro za pivo in ga precej poškodoval. Žena je tekla v kuhinjo, kjer se je zgrudila nezavestna. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer so zdravniki dognali težko poškodbo, kateri bo žena bržkone podlegla.

Pod cvetočo lipo

ni nič manj nevarnosti, kakor v viharjem decembru, da se nahladiš, kar še le opaziš, če se ti je nagloma pojavila hripavost, kašelj itd. Kako nevaren zna biti tudi poletni večer. Če imaš pri rokah Faysove pristne sočenske mineralne pastilje, potem ni ravno velika nevarnost, ker so izborno zdravilno sredstvo. Imej jih tedaj vselej pri rokah. Škatljica stane le 1 K 25 vin. Posebno znamenje: Uradno potrjeno županstva Šodena ob T. na belem papirčku.

Književnost in umetnost.

Glasbena Matica v Ljubljani javlja svojim članom in vsem slovenskim pevskim društvom, da je priljubljena dr. Schwabova skladba „Zlata kanglica“ za mešan zbor s spremljevanjem klavirja in harmonija ravnokar v tisku izšla. Ta vesela, sveža in ljubeznjiva skladba se je tako priljubila, da društva po nji povprašujejo in jo žele izvajati. Ona društva, ki hočejo to delo, ki se je v Matičinih koncertih v Ljubljani, v koncertu podružnice v Trstu, po celiskem pevskem društvu v Celju in po izobraževalnem društvu na Jesenicah z najlepšim vspehom izvajala, v svojih nastopih izvajati, je lahko naroče pri „Gl. Matici.“ Izvaja se lahko s spremljevanjem klavirja in harmonija, ali pa orkestra. Partiture 3 K. Glasovi za zbor se dobivajo, orkestralna partitura in orkestralni glasovi pa izposojujejo s skladateljevim dovoljenjem pri Glasbeni Matici v Ljubljani. Članom se dopošlje ta skladba skupno z muzikalijami, ki so namenjene za društveno leto 1913-14. Člani dobijo poleg te skladbe klavirsko partituro, ene najlepših in najvrednejših skladb slovenske moderne glasbe: A. Sajovičev „Gozdna samota“, ki je zložena za ženski zbor in orkester in ki se je pred 9. leti in v pretečeni koncertni seziji z največjim vspehom izvajala v Matičinih koncertih, ter se ženskim zborom v izvajanje najtopleje priporoča. Kot tretje delo dobe člani malo zbirko moških in mešanih zborov, med njimi še prav lepe „Tri večerne pesmi“ Adamičeve, izvrstno in efektno Schwabovo „Se ena“, dramatično balado za moški zbor: Michlov „Atila in ribič“ in druge. V tisku so dalje: Koroške slovenske narodne pesmi Švikiaršičeve in pripravlja se tudi znamenita izdaja narodnih pesmi beneških Slovencev. Muzikalije Glasbene Matice za leto 1912-13: „Album 25 slovenskih pesmi za gosli“ in trije znameniti samospěvi Devovi

„Snegulčica“, „Pastirica“, „Kanglica“, se ravnokar razpošiljajo. Naročajo se lahko kar po dopisnici pri Glasbeni Matici. Glasbena Matica dalje javlja, da sta najpriljubljenejša dva zvezka Bajukovih slovenskih narodnih pesmi, ki sta bila že dvakrat razprodana, zopet izšla v tisku. Slovenska pevska društva in oni, ki so po tej razprodani zbirki povpraševali, ju lahko naročijo pri Glasbeni Matici v Ljubljani ali po knjigarnah. — Odbor Glasbene Matice.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	40—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 650
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	950
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13—
Ploščate ure iz kovine	6—
Srebrni pancer-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Viseče stenske ure na nihala	1080
Kuhinjske ure	240
Budilke	3—
Budilke z dvojnimi zvoncem	850

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Narodno gospodarstvo.

Hmelj. V Savinjski dolini hmelj radi hladnega vremena zadnjih tednov zelo zapostaja v razvoju. Rastlina je splošno zdrava in brez mrčes. Glede višine je hmelj letos zelo zaostal. Le na malo krajih je dosegel višino drogov, ponajveč se je prispel do dve tretjini navadne višine v sedanjem času. Posebno pa opažajo hmeljarji, da zgodnji hmelj letos ni nastavil toliko straniških poganjkov, kot druga leta. Pozni hmelj kaže večinoma bolj ugodno. — Na Srednjem Štajerskem kažejo hmeljišča baje zelo ugodno. Mrčesa ni nikjer opaziti. — Na Gornjem Avstrijskem je hmelj že v cvetju, na Češkem pa tožijo hmeljarji o listnatih uši in hladnem vremenu, ki zelo zadržuje ugodni razvoj rastline. — Izborna bo baje letos letina na Moravskem. — V Galiciji, na Ogrskem in na Nemškem pa so hmeljarji zelo nezadovoljni z rastlino, ker jo je hladno vreme v rasti zadrževalo.

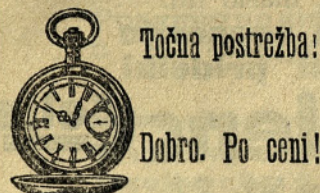
Kako je krmiti kunce belgijske pasme? Kunce belgijske pasme ne potrebujejo drugačne krme, kot kunci drugih pasem ali domači. Poglavitno je, da se pazi na snago in kolikor mogoče na veliko izpremembo krme. Zjutraj in zvečer jim je dati vsakemu pest sena. Poleg sena naj dobi kunc zjutraj enako množino trave, detelje ali kaj podobnega in po zimi namesto tega zelenjadnih odpadkov. Namesto zelene klaje se morejo pokladati zeljni štori, korenje, pesa, mlado vejevje od bukev, jablan in hrušek. Zelena klaja ne sme biti nikdar mokra od dežja ali rose in ravno tako ne že ovenela. Opoldne se kuncem daje gosto kuhana kaša iz krompirjevih olupkov in otrobov, zvečer pa kako žito, na primer oves, ječmen, pšenica, turščica ali pa tudi ostanki kruha. Pozimi se lahko med kašo kuhajo tudi odpadki zelenjadi in takrat ni potrebno posebej pokladati surovih ostankov zelenjadi. Na primeren pridevek soli ni pozabiti. Redno je skrbeti za svežo in čisto pitno vodo. Samice, ki doje, naj dobivajo kuhano mleko ali obločo iz moke ter nekoliko kuhanega ovsa. Takim samicam ne sme čez dan nikdar manjkati sena. Kuhano mleko in obloča sta tudi za mlade kunce. Kunce se krmi dva do trikrat na dan. Pri vsakem krmljenju je korita izprazniti ostankov popolnoma in jih je osnažiti. Po potrebi je dnevne deleže zmanjšati, da se prepreči potrata krme. Krmo je po možnosti izpreminjati. Po zimi je paziti, da nimajo živali nikdar zmrzle krme. Za poslado hodi v poštev listje raznih zelišč, kakor od rmana, trpotca, vinske trte, mladi poganjki črnega trna in enake reči. Sicer pa kunce vse tisto je, kar navadno dobivajo koze, ovce in goved. Mlečnost samic pospešuje pokladanje osata in regrata. Dorasel kunc potrebuje na dan pol kilograma sena in četrt kilograma zelenjadi ali pese, korenja in drugih podobnih krmil. Varovati se je pokladanja škodljivih rastlin, zlasti vseh čebulnic in pa istotako listja črešenj in češpelj.

V varstvo ptic. V mehikanskem zalivu, nasproti obali Louisiane, leži otok Marsh Island, na katerem gnezdiyo ali vsaj počivajo ogromne jate ptic selivk. Zlasti priljubljeno prezimovališče je bil ta otok dolgo let divjim racam in gosem. To so izvahali agenti kupčevalci s ptičjim perjem ter pobili že na milijone ptic. Da se napravi konec temu uničevalnemu lovu na ptice, je ameriška milijonarka Russel Sag, ki sploh veliko deluje za varstvo ptic, kupila cel otok za 700.000 K in ga izročila v državno varstvo Louisiani; na otoku so nastavljeni državni čuvaji, ki skrbno pazijo, da nihče ne vznemirja ptic. Ista dobrotnica milijonarka je v splošne dobrodelne svrhe darovala do sedaj že nad približno 110.000.000 mark.

Dijaka

iz boljših hiš sprejme na stanovanje in hrano R. Lešnik, Mlinska ulica 32, I. nadst. v Mariboru. 143

Za birmo!

Točna postrežba!

Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenik zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat-ura K 3'50
Pristna srebrna ura K 7'—
Original omega ura K 18'—
Kuhinjska ura K 4'—
Budilka, niklasta K 3'—
Poročni prstani K 2'—
Srebrne verižice K 2'—

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatino in srebro.

Vsa obolenja dihalnih organov, Pljučne bolezni, Oslovski kašelj, kašelj, katar, influenco in neduho

zdravi mnogo zdravnikov in profesorjev vsak dan s

Sirolin „Roche“.

Izvrstni, blagodejni učinek tega zdravilnega sredstva

se prav kmalu pokaže. Potenje po noči neha. Tek se vzbuja, teža trupla narašča. Zdravilna moč Sirolin „Roche“ se že izkazuje skozi celih 15 let. Manjvredna ponarajenja in tako zvane nadomestilne preparate odklanjaj ter izrecno zahtevaj Sirolin „Roche“ v izvirnem zaboju. Sirolin „Roche“ se dobi v vseh lekarnah za ceno K 4.—

Krasno posestvo

je naprodaj v prav lepem kraju blizu Celja, enonadstropna hiša, gostilna in trgovina z mešanim in manufakturnim blagom.

Velik sadonosnik, 2 orala vinograda, hlev, ledenica, klet, travniki, njive in gozd, velik inventar ter mnogo vinske posode.

Proda se tudi sama hiša z gostilno in trgovino, s sadnim vrtom in vinogradom.

Pojasnila daje g. Hugo Turk v Ljubljani.

Ni treba si glavo tretiti!

Najboljše špecerijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

voščenih in drugih vrst sveč,

dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznani trdki!

Milan Hočevnar Celje
tik farne cerkve.

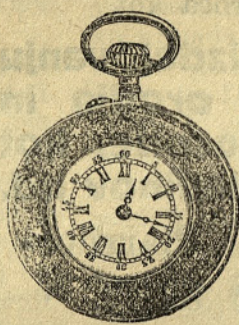
Franjo Duchek

svečar in medicinar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna!

Nizke cene!

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobileki! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštine prosto.

Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,
Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

PLANINKA,

edino planinsko letovišče na Pohorju.

Sezija od 1. junija do 15. septembra.

10 sob s 22 posteljami, topla in mrzla kopel, lahkotni in krasni izprehodi po senčnatem jelovem gozdu, najboljša planin. voda, dobra kuhinja.

Lahek dohod iz železniških postaj Ruše, Bistrica ob roški žel., Maribor, Fram. 1250 m nad morjem, pri Sv. Arehu poleg Ruške koče.

Cene zmerni!

Natančnejša pojasnila daje Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva, pošta Ruše, Štajersko.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po

od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šmarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

4 1/2 %

sko in Gornjigrad in rezervna zaklada, katera znašata že nad 350 000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obkorniste in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okoli 45.000 K, za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Spodnještajerska ljudska posejilnica v Mariboru

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/4 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 3/4 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izveniši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Naznanilo otvoritve.

Čast mi je, naznaniti cenjenemu občinstvu iz Maribora in okolice, da sem otvoril v nedeljo, dne **6. julija 1913 v Kokošinekovem drevoredu Karčovina št. 112 kavarno** imenovano

Promenade-Café

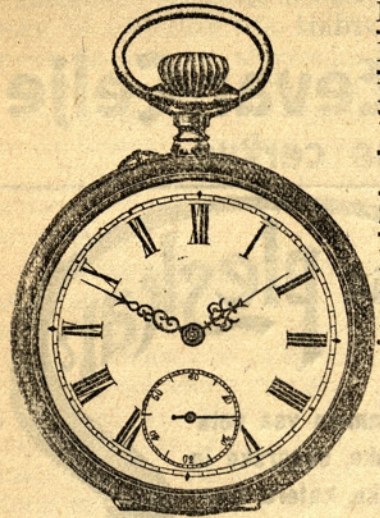
Prizadeval si bom, da najbolje postrežem svojim cenjenim gostom z izvrstno pijačo. Točna postrežba, zmerne cene.

Pričakujoč obilnega obiska bileži
z odličnim spoštovanjem

A. Löschnig.

Pozor! URE

repasirane s pisanim jamstvom:

Pristna srebrna ura K 7.—
Pristna srebr. ura ženska K 7.—
Pristna srebrna verižica K 2.—
Pristna srebrna verižica
damska K 3-40
Zlata ura . . . K 28.—

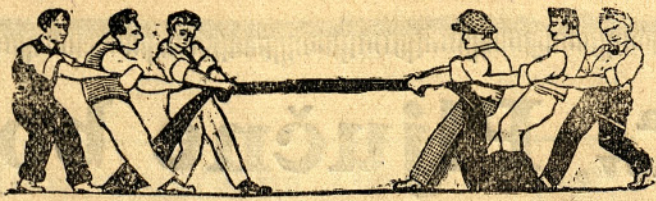
Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodal repasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

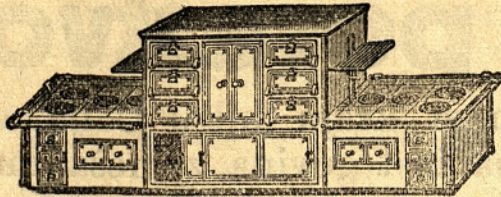
Tegethofova cesta št. 39.

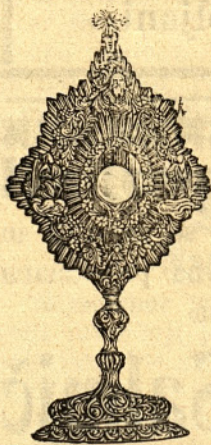
Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna **R. Stermecki** v Celju št. 301.
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne prosto.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.“

Karol Tratnik

se priporoča kot

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode, kot monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhof-gasse 3.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina
Na debelo! Na drobno!

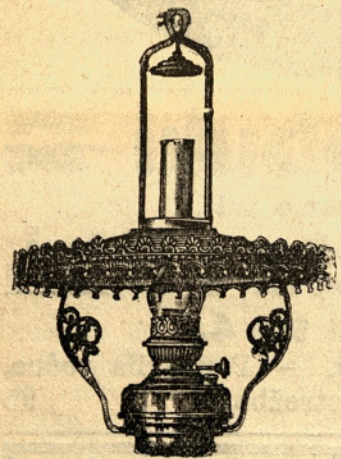
Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona: **Nahrbtniki** (Rucksäcke) v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lasna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki.

Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

Trgovina s specerijskim blagom

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Solidna postrežba!

Ivan Ravnikar, Celje

Graška cesta št. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiya semena** n. pr. **jamčeno domačo** in nemško deteljo, peso rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od trdke **Mauthner.**

Na drobno in na debelo!

Glavna zaloga vrvarskega blaga

Glavna zaloga suhih in olnat. barv

Malisno šupo, suhe gobe, jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučno, zrnje, koruzno slamo od storžev, **smrekove storže, vinski kamen,** zelod, krompir, sploh vse deželne pridelke kakor tudi petroljevske in oljnate sode, ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino, maslo itd.

Veletrgovina s specerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče. Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.

LEKAR-NARJA A. THIERRY-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblasno varovan.

Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri žledčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem želuca in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri tiganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a samo pristno

centifolijsko mazilo

je zaneeljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na prvi operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Naročil se: Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY** v PREGRADI pri ROGATCU.

Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Darujte za Slov. Stražo!

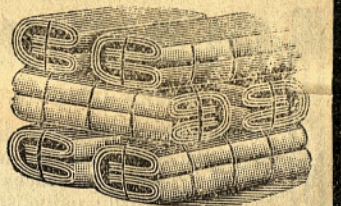
Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo **manufakturnega in modnega blaga**, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo **znižani ceni!**

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši

obrestuje hranilne vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9
prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.